

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročnina: Četrletno Din 7.50, polletno Din 15.—,
celetno Din 30.—.

Obračun z ljudskimi zapeljivci se bliža

Vrzmimo ob tla črno moro slovenskega ljudstva!

Klerikalci najljutejše napadajo Narodni blok. Za te napade, polne nizkotnosti in nesramnosti, so si poiskali še zaveznike celo v nekaterih takšnih strankah, ki se tudi hočejo imenovati napredne.

Ta klerikalna ljuta borba, ki se ne vrši z uma svetlim mečem, temveč z golidami gnojnice,

ki jo zlivajo klerikalci na Narodni blok, je najjasnejši znak, koga se klerikalci boje in kdo jim je opasen. Žalostni so tisti «napredni» junaki, ki delajo tlako bivšim črnožoltim denuncijantom ter zapeljivcem in škodljivcem slovenskega ljudstva. Žalostni so ti junaki, ki tekmujejo s klerikalci, kdo bo večji mojster v psovanju in tolovajskem ropanju časti.

Zakaj le psujejo in obrekujejo?

Tako se bo vprašal marsikdo. Samo zato, ker jim primanjkuje vseh drugih agitacijskih gesel.

Vse te opozicijske stranke nimajo pokazati prav ničesar, kaj so naredile za ljudstvo.

Stranke, ki sedaj na novo nastopajo, vedo, da samo z obljubami več ne dobe volilcev, ker ima ljudstvo že slabe izkušnje s klerikalci, zato bijejo okrog sebe po vzgledu klerikalcev, da bi s klerikalci vred preslepili razočarano in ociganjeno ljudstvo in da bi odvrnili pripravljajočo se ljudsko sodbo. A ti poizkusi so zaman:

ljudstvo bo sodilo in obsodilo.

Kdor se ni s pametjo popolnoma skregal, ta se je že odločil. Kdor se še ni odločil, tega vprašajte, kdo je kriv trpkih razmer na Slovenskem. Krivi so jih gobezdavi politični preroki, med temi v prvi vrsti klerikalni. Nesposobnih 21 tigrov je podpiralo Markovo vladno in je

sokrivo povišanja davkov.

Tako je s klerikalno pomočjo naloženo na naše hrbte težko breme, dasi so klerikalci leta 1923.

obljubljali znižanje davčnih bremen.

Naši fantje-vojaki so še vedno v Macedoniji, dasi so pred zadnjimi skupščinskimi volitvami klerikalni agitatorji vsepovsod

obljubljali, da bodo slovenski vojaki po Koroščevi zmagi služili doma.

Kaj je z avtonomijo, z znižanjem cen, z agrarno reformo? Vse to so klerikalci obljubljali, toda ničesar izpolnili. Vse njihove obljube so se dosledno narobe izpolnjevale. Klerikalci so krivi uvedbe kuluka, katerega so odpravili samostojni demokrati; krivi so povišanja taks in železniških tarif. Ko so bili v vladi, so povišali proračun za vojsko, oškodovali na pokojninah upokojene poduradnike in sluge, preganjali uradništvo, uganjali korupcijo z državnim denarjem, hoteli oškodovati slovenske vinogradnike itd. Vse te klerikalne grehe premislimo, in če gre potem še kdo klerikalce volit, mora dočimnik biti že hudo s pametjo v navskrižju.

Slovenski demokrati niso ob volitvah leta 1923, obljubljali nikakih zlatih gradov,

pa so vendar, četudi so imeli le enega poslanca, storili mnogo za ljudstvo.

Po zaslugi Narodnega bloka, odnosno demokratov je bil odpravljen kuluk,

povišan minimum za dohodninske davke, razširjena kompetenca okrajnih sodišč,

Proti avstrijakantskim gavranom!

Kakor jata črnih vran se je avstrijakantska družba okrog «Straže» in «Slovenca» zagnala v našega narodnega junaka dr. Ljudevita Pivka, ki je nosilec liste Narodnega bloka v mariborski oblasti. Ker je dr. Pivko vzor počtenjaka in delavnega moža, mu je črna svojat začela očitati jugoslovensko legionarstvo ter ga začela proglašati za «izdajalca», ker je v avstrijski armadi izzval upor in se nato s prezirom smrti boril za osvoboditev Slovencev. Dr. Pivko je med vojno z mečem v roki deloval za porušenje avstrijske monarhije in osvoboditev Jugoslavije, ko so klerikalci vzdrževali špijersko pisarno in pete lizali avstrijskim generalom. Zato tudi danes dr. Pivka proglašajo za izdajalca. Teda črnožoltim klerikalnim dušam tega resen narodnjak niti ne zameri. Žalostno pa je, da se je klerikalcem v laganju proti dr. Pivku pridružila tudi pokvarjena družba narodnih socialistov in tistih švigašvagarjev, ki postavljajo nekako listo «bratskega sporazuma». In ti ljudje še navzlic temu hočejo slepariti z narodnostjo in naprednostjo.

onemogočen uvoz italijanskih vin, zboljšana vrednost dinarja, dosežen milijardni prebitok zunanje trgovine, doseženo nadaljevanje dela za izenačenje davčnih bremen, izposlovanje izredni krediti za kmetijstvo v Sloveniji, zlasti za kmetijsko šolstvo, za živinorejo, planinstvo in vinarstvo.

Ne bomo znova naštevati vsega, ker smo že vse to povedali v zadnjih številkah. Opozoriti hočemo s tem le v kratkem na delo demokratov, ki se s tem v polni meri pokažejo vredni, da jim zaupamo naše glasove. Dolžnost nas vseh, ki stojimo trdno za našim Narodnim blokom, je, da še zadnje dni poučujemo vse zaslepljene, katerim sladke, a hujskaške besede sleparskih klerikalnih in drugih agitatorjev ne dajo izpregledati.

Vsi krepko na delo! Pravica mora zmagati in pravica je na naši strani. Izbrišimo tisti črni madež, ki že desetletja tišči kot mora v tla naše slovensko ljudstvo. Zmaga mora biti naša v znamenju svobode, bratstva in enakosti. Naše geslo ta teden mora biti: Pogin črni mori!

Da napravi konec tej brezprimerni propalosti, je naš veliki Sokol Stane Vidmar, ki se je s Pivkom vred boril proti Avstriji, objavil te dni prekrasno izjavo v obrambo dr. Pivka. Stane Vidmar je doslej bil narodni socialist, zdaj se je z gnusom odkrižal te pokvarjene družbe in njegovemu odločnemu koraku so sledili še vsi ostali zavedni člani. Pri narodnih socialistih so ostali sami izvržki, ki se zdaj lahko naravnost včlanijo v klerikalni stranki, ki jih itak podpira.

Izjava Staneta Vidmarja je v vseh narodnih krogih močno odjeknila. Posebno pa so pomembne njegove besede: «In če ne pojde drugače, dragi naš atamane Pivko, pa zopet strnemo svoje vrste v dobrovoljskih oddelkih! Vidimo, da naša stvar še ni dovršena, da smo jo rešili šele napol. Bili smo premehkosrčni in smo verjeli, da se hijena prelevi v ovco. Udari, brate, udari v to zalego, in če treba: Zovi samo, evo nas!»

Tako je! V slovenskih narodnih fantih in možeh vedno čvrsteje odmeva: «Udari, brat Pivko, v gadjo zalego; zovi samo, evo nas!»

Razpust klerikalnih občinskih odborov

Zlorabe občinskega denarja. — Izdajanje vojaških tajnosti.

Ker se je mnogo govorilo o tem, da je poslovanje raznih županov v neredu, je politična oblast začela pregledovati njihovo poslovanje. Pri raznih klerikalnih županih so ugotovili strašne stvari. Že v teku par tednov je morala politična oblast odvzeti šestim klerikalnim županom občinske posle iz rok ter postaviti gerenta. Ugotovilo se je, da je ponekod

zmanjkal občinski denar.

Ti klerikalni župani so menda mislili, da so občinske blagajne njihovi žepi. Za lastne potrebe, za nakup prašičev, krav itd. so nekateri kratkomalo vzeli denar iz občinske blagajne. Ravno tako je zmanjkal denar, ki je namenjen za občinske reveže.

Se drugim lumparijam klerikalnih županov je prišla politična oblast na sled. Kakor znano, dobijo županstva od vojnega ministrstva razna sporočila, kako se mora občina zadržati in kaj mora napraviti v primeru mobilizacije. Tako je bilo tudi pod Avstrijo. Ti spisi morajo biti vedno zaprti v miznici, da jih ne dobi v roke nihče razen župana in tajnika. Gorje županu v Avstriji, ako je pustil ležati tak spis na mizi. Takoj bi ga odstavili ter izročili sodišču. Omenjene preiskave pa so dognale, da so številni klerikalni župani pustili te vojaške akte na mizi.

tako da jih je mogel videti vsakdo. Ako bi dobili samo pri enem ali drugem županu tajne vojaške spise na mizi, bi človek mislil, da je samo zanikrnost tega ali onega župana. Ker pa so bili pri celi vrsti klerikalnih županov ti spisi na mizi, obstoja upravičen sum, da se je to delalo po sistemu. Kateri naš zunanji sovražnik je najbolj interesiran, da izšpijonira, kako se bo izvršila eventualna mobilizacija na Slovenskem? Noben drugi kakor

Italijan.

Ako bi prišlo do vojne z Italijo, bi imeli Italijani mobilizacijski načrt za vso Slovenijo v rokah. Posledica bi bila, da bi pomandrali naše kraje in divjali nad našim ljudstvom.

Tako uganja klerikalna stranka veleizdajalsko delo.

Preiskava se nadaljuje. Do sedaj so odvzeli že šestim klerikalnim županom ob-

činske posle ter postavili gerente. Največji neredi so bili na Viču, v Krašnji, Križah ter Kotredežu. Preiskava se bo vršila tudi v drugih klerikalnih občinah in gotovo bo politična oblast odstavila še mnogo klerikalnih županov radi njih nesposobnosti, nedopustne manipulacije z denarjem ter radi izdajanja vojaških tajnosti.

Ne pozabimo!

Pred desetimi leti je po slovenskih krajih zverinsko razsajal teror avstrijskih trinogov. Ječe so se dnevno polnile političnih osumljencev, na Suhem Bajarju pri Ljubljani so padale nedolžne žrtve, ki jih je spravila v smrt klerikalna špijonska pisarna v Katoliški tiskarni. Vsakega narodnjaka so klerikalni ovaduhci označili za «srbofila» in mu privoščili vislice. Klerikalna duhovščina je spravljala zvonove za avstrijske kanone, sam škof Jeglič pa je pogajal slovenske fante in može v avstrijsko klavnico s pastirskim blagoslovom in bodrilnimi besedami: «Kako vzvišen, kako svet in Bogu dcpadljiv je vaš poklic, ko se greste boriti za prevzvišenega avstrijskega cesarja!»

na **Štajerskem**

je skrinjica Narodnega bloka in naša

4.

Nosilec kandidatne liste:

dr. Ljudevit Pivko

Takrat klerikalni listi niso imeli besedice, da bi obsodili barbarska nasilja in klanje, temveč so prepevali slavo avstrijskim generalom in njihovim «zmagam», zagovarjali so vsako njihovo lopovstvo, zraven pa vpili: «Srbe na vrbel!»

Dandanes — po desetih letih — pa klerikalni listi pišejo o samih nasiljih, si izmišljajo divjaške vesti in pljujejo na iste može, katerim so takrat voščili vislice.

Razmišljajte, vsi vojni trpini: pohabljeni, preganjanci, starši in sinovi pokojnikov, razmišljajte, kako in kdaj se boste maščevali nad vnebovpijočim početjem klerikalnih organov! Bele kosti naših mož in fantov, ki trohniijo v tuji zemlji, kličejo po osveti nad klerikalnim hijenstvom izza vojnih let.

Volilci, mi vam svetujemo: z gumijasto kroglico dne 8. februarja izrecite svojo veliko sodbo!

na **Kranjskem**

je skrinjica Narodnega bloka in naša

2.

Nosilec kandidatne liste:

dr. Gregor Žerjav

Kako rešujejo klerikalci naše vinogradništvo

Klerikalci, ki imajo sedaj ob volitvah polno lepih besed za kmeta kakor vedno, kadar rabijo njegovo pomoč, so najbolj dokazali svojo ljubezen do kmeta z Gospodarsko zvezo, ki je med vojne nakupovala po uradno dolčenih nizkih cenah kmetijske pridelke ter potem z njimi verižila.

Takrat so nakupovalci Gospodarske zveze svigali po deželi kot egiptovske kobilice in ako se je kmet branil prodajati prepoceni, je kmalu postal proti avstrijski element in je moral iti na fronto.

Ta ljubezen do slovenskega kmeta pri klerikalcih ni zamrla. Gospodarska zveza, ki je bila nekdanja zadružna ustanova, se je med vojno in po prevratu izpremenila v čisto trgovsko podjetje, ki je imelo samo to nalogo, da je v škodo slovenskega kmeta bogatila v Ljubljani razne klerikalne mogotce, ki so prišli na ta način v ugoden polčraz, zidati si razkošne vile.

Koliko ljubezni za blagostanje slovenskega kmeta imajo klerikalni voditelji okoli Gospodarske zveze, so tudi pokazali pred letom dni v času vinske krize. Namesto, da bi Gospodarska zveza tedaj pokupila od naših vinogradnikov vino, ki so ga imeli ogromne množine v kletih ter ga prodala svojim odjemalcem, konzumom in ga skušala tudi izvoziti, je nakupila cele vlake manj vrednega vina v Banatu ter poplavila z njim vso Slovenijo.

S tem so bili močno prizadeti slovenski vinogradniki, ki zaradi večjih produkcijskih stroškov niso mogli konkurirati z banatskim vinom. Ostale so jim zaradi tega zaloge izvrstnega vina doma, ali pa so jih morali predati po nizkih cenah, če so hoteli priti do denarja.

Iz tega se jasno vidi, da so besede klerikalcev o njihovi ljubezni napram kmetu samo prazne besede in da jim je njihov lastni žep prva in glavna stvar. Klerikalci, ki so gospodarsko ubijali s svojim brezdcljem, s svojo sokrivdo na povišanju davkov v Beogradu našega kmeta, so mu s špekulacijami svojih podjetij škodovali tudi doma.

za **mesto Ljubljano**

je skrinjica Narodnega bloka in naša

1.

Nosilec kandidatne liste:

Ivan Mohorič

Katoliški duhovnik obsoja politikujoče sotovariše

Dopis sivolasega župnika

Prejeli smo nastopno pismo, ki ga v celoti objavljamo:

Gospod urednik! Dolgo let sem že duhovnik in poznam dobro razmere v našem duhovniškem stanu. Rečem Vam, da je mnogo poštnih duhovnikov, ki se ne vmešavajo aktivno v dnevno politiko, z iskrenim veseljem pozdravilo zahtevo naše vlade pri Vatikanu,

da naj napravi red v cerkvi pri nas. Zakaj?

Tudi jaz sem se v mlajših letih politično izpostavljajal za SLS v dobri veri, da koristim ljudstvu. Pri tem sem pa doživel zelo slabe izkušnje, ker se je pokazalo, da trpi zaradi tega moje dušno pastirstvo. In to zlasti zato, ker sem moral v številnih primerih zaradi strankarskega pripadništva prijateljsko občevati z moralno manj vrednimi ljudmi, kar so mi poštenjaki na nasprotni strani seveda šteli v zlo. Ljudje so rekli: «Glejte, v župnikovi stranki so tudi pijanci, pretepači, prešuštniki, oderuhi in goljufi,» kar mi je toliko škodovalo, da mi mnogi politični nasprotniki kot svojemu dušnemu pastirju niso več zaupali in da sem jih zaradi tega odtujil sebi kakor tudi cerkvi.

Spoznal sem torej, da je za dušnega pastirja najbolje, ako se ne vmešava v dnevno politiko.

Prosti čas naj duhovnik uporablja rajši v koristne stvari, pomaga naj ljudem z nasveti in dejanji. Dosti hvaležnejše in Bogu dopadljivejše je takšno delo.

Zal, tega mnenja niso vsi moji tovariši, vendar jih je pa precej, ki so z zaslustjo gledali, koliko trpita cerkev in vera, ki so jo na željo višje cerkvene oblasti v Sloveniji privlekli v politiko. Ako so molčali, so storili to samo zaradi tega, ker se niso hoteli javno upreti željam škofa glede aktivnega sodelovanja duhovščine v politiki, da bi še bolj ne trpel ugled cerkve.

Vedeli smo, da se ne godi prav, toda molčali smo, ker nam je to velevala tudi pokrščina napram višji cerkveni oblasti. Sedaj pa, ko je sv. Stolica jasno označila svoje stališče glede politikujoče duhovščine, obsodila vmešavanje vere in cerkve v politiko ter izjavila, da je dolžnost pravih katoličanov, širiti katoliške ideje s pomočjo krščanske ljubezni, ne pa s spodbujanjem politične strankarske mržnje, sem smatral za svojo dolžnost, sporočiti Vam,

da je še nekaj duhovnikov, ki pravilno razumevajo svoj poklic dušnega pastirstva in ki jih je zelo bolelo, ko so tako zvani protiklerikalni listi dostikrat na splošno obsojali vso duhovščino kot politikujočo.

Vidimo, da je na naši strani sam sv. Oče in da ne zagrešim nepokorščine napram Cerkvi, ako to kot njen služabnik javno povem.

Bodite prepričani, da je precej duhovnikov, ki že dalje časa ostro obsojajo delo svojih tovarišev v Ljubljani, ki so

popolnoma zanemarili vsako dušno pastirstvo ter se posvetili drugim strokam, kakor politiki, časnikarstvu, vodstvu gospodarskih podjetij itd., ter je zaradi tega trpel ne samo ugled duhovščine, ampak tudi korist Cerkve.

Na ta način so se ljudje navadili gledati v duhovniku kramarje in spekulante

te ali one vrste, zaradi česar je padel njihov ugled kot dušnih pastirjev. Ako se poleg tega pomisli, da je zlasti na deželi mnogo župnij nezadostno zasedenih z duhovniki, potem je odtegotvanje duhovščine svojemu pravemu poklicu — še tem bolj obsodbe vredno.

Kar se tiče

našega škofa dr. Jegliča, ki daje varstvo in zaščito raznim političnim špekulantom v SLS,

mislím, da vrši to v dobri veri, ker se pustí v svoji naivnosti vplivati od vsakogar, ki mu zna bolj hinavsko govoriti na srce.

Odtod izvira tudi vse zlo in zato vsi pravi duhovniki z veseljem pozdravljamo izjave Sv. Stolice, po katerih namerava najvišja cerkvena oblast v Rimu napraviti red v katoliški cerkvi naše

države in s katerimi se obsoja zlorabi vere in cerkve v politične namene.

Obsojamo mnogi tudi brezplodno razdiralno, protidržavno politiko dr. Kofošca, zaradi česar bomo tudi nekateri volili Narodni blok,

kar Vam s tem sporočam, ker nam samé njegova zmaga onemogoči nove prekucije in prinese mir, ki je tako zelo potreben našemu narodu v njegovem razvoju.

Četudi se še večina duhovščine izpostavlja dostikrat za obsodbe vredno agitacijo za SLS, vedite, da se to godi zato ker hočejo preprečiti, da bi s porazom SLS pri sedanjih volitvah ne osramotil in osmešili vsega svojega dosedanjega političnega delovanja.

Take so razmere. Prepričani pa bodite, da smo tisti duhovniki, ki smo stal doslej ob strani, prezirani od svojih višjih, ker nismo hoteli mešati vere s politiko, dobili ogromno zadoščenje, ki ga je na posredovanje sedanje vlade dal Sv. Stolica prav tistim duhovnikom, ki so se posvečali samo cerkvi in dušnemu pastirstvu. Tega ne bomo pozabili tudi na dan 8. februarja. Sprejmite moj najiskrenejši pozdrav...

Gnili in pokvarjeni so do kosti

Tri mesece so bili klerikalni tigri na vladi, a zadostovalo je, da so se pred vsem svetom razkrinkali kot največji korupcionisti in škodljivci svojega naroda.

Glavni mojster klerikalne korupcije je bil Sušnik; njegove škandalozne afere s tračnicami in prevoznicami imajo sodišča v rokah. Ali bodo njegovi volilci ponosni, če jih bo zastopal možak, ki ima opravka s sodiščem? Vrhu te korupcijske afere se je dognalo, da je hotel s sličnimi prevoznicami preplaviti Slovenijo z banaškim vinom, kakor da nimamo dovolj vin doma in boljših, kakor so banaška. Edino dobro je, da je morala ta korupcijska vlada še pravočasno odstopiti. Tega so posebno lahko veselili tudi naši vinogradniki.

Poleg Sušnika je v korupciji prvi na vrsti klerikalni general dr. Korošec. Tudi z njegovimi ameriškimi modercji, nogavicami in gnilim fizolom se bo pečalo sodišče.

Ostala dva klerikalna ministra Kulovec in Vešenjak imata malo manj na vesti le zato, ker se takšne «politike» še nista naučila. Vendar pa je Kulovec kot poljedelski minister špekuliral le za tem, kako bi Kmetijsko družbo spravil v klerikalne roke; agrarni minister Vešenjak pa je imel edino nalogo, da bi škofovska veleposestva spravil izpod agrarne reforme. Obema junakoma so bili naklepi pravočasno prekržani.

Navedeni klerikalni eksministri se znova ponujajo slovenskim volilem. Še več! Poleg njih je klerikalna stranka postavila za gorenjskega kandidata tudi inženjerja Serneca, ki je kot vodja elektrarne na Završnici uganjal takšno le-

nobo in korupcijo, da se njegova imenitna dela nahajajo popisana v ogromni uradni obtožnici, dočim elektrarna in Završnici preboleva milijonske škode Inženjerja Serneca itak gorenjski volilci poznajo po knofih in bodo z gnusom šli mimo njegove skrinjice; poudariti je le treba, da si je klerikalna stranka s kandiduro takšnega človeka pritislila prav žig zaščitnice vseh lenuhov, nesposobnežev, požeruhov in korupcionistov.

Ali naj za dokaze popolne gnilobe v klerikalni stranki še podrobno navajamo kako njeni magnati Brejc, Remec in cela rajda drugih služijo zlatemu teletu? Ali naj še razlagamo, kaj na deželi uganjajo poedini klerikalni mogočniki in takšni župani kakor je Forte v Kotredežu pri Zagorju, kjer v občinski blagajni manjka 22.000 dinarjev? Slovenski volilci! Mat še zdaj ne uvidite, da je SLS samo in edino Stranka Ljudskih Sleparjev?!

Avtonomija in dinarji

Slovinci nikoli ne smemo pozabiti, da smo se v svetovni vojni borili na avstrijski in nemški strani. Proti svoji volji sicer, toda zmagovalne sile bi nas bile obisklepanju miru neusmiljeno prištele med naslednike premaganih držav, ako ne bi bile uvaževale, da smo se osvobodili s milijonskimi žrtvami naših junaških bratov Srbov.

Po srbski zaslugi so zmagovalne velesile pripoznale novo ustvarjeno Jugoslavijo za zmagovalno državo in nas s tem odvezale tistih ogromnih odškodnin,

ki so jih naložile Avstriji, Madžarski, Nemčiji in Bolgariji.

Zdaj pa vzemimo, da bi klerikalcem uspelo Slovenijo osamosvojiti, torej ustvariti jo za malo samostojno državo. Ali se zavedate, kakšne bi bile posledice?

Tisti hip, ko bi se mi osamosvojili, pa dejo na nas vse obveznosti mirovne pogodbe in naknadno bi morali plačevati tiste strašne milijarde,

ki so Avstrijo, Nemčijo, Bolgarijo in Madžarsko spravile na beraško palico.

In tedaj, dragi slovenski volilec, bi se ti lepega jutra sicer zbudil v samostojni Sloveniji.

toda komaj bi segel v žep, bi namesto

dinarja privlekel ničvredno avstrijsko krono ali marko.

Ali veš, kaj bi to pomenilo? Tedaj bi vsi Slovenci lahko vzeli klobuk in palico in šli po svetu — beračiti!

Premisli to in spoznal boš, iz katerega vzroka se slovenski uvidevni demokrati borimo proti sleparski avtonomiji, kajti čim bi jo dosegli, bi se država kmalu razbila, ker Srbi avtonomije ne marajo, in mi bi bili prepuščeni samim sebi, to se pravi, bili bi «samostojni», plačevati bi morali vojno odškodnino in ko bi se spufali, bi nas pograbili deloma Italijani in deloma Nemci. Hvala le Bogu, da do tega nikdar ne bo prišlo.

Zakaj Pucelj v „Kmetijskem listu“ laže, obrekuje in demokratom krade čast in poštenje?

Zato, da bi volilci ne izpregledali, da je bil Pucelj poslanec, dr. Žerjav pa ne. Zato, da bi ljudje ne videli, da Pucelj kot poslanec ni za kmeta ničesar storil, Žerjav pa je že kot neposlanec kmetu vsaj kuluk in tlako odpravil; odkar pa je par mesecev minister, je davčni pritisk zmanjšal ter za kmete v državnih gozdovih izboljšal pašo in planje. Žerjav je tudi Kmetijsko družbo, ki jo je Pucelj že zavozil klerikalcem, rešil za SKS. V zahvalo sedaj krade Pucelj čast in poštenje Žerjavu in drugim naprednjakom. To je tisti Pucelj, o katerem je dejal njegov tovariš Drogenik, bivši poslanec SKS, da je nesposoben, da ni za kmeta ničesar storil in da je osleparil slovenskega kmeta za zaupanje. Ali spada tak človek v parlament? Če mu že teče voda v grlo, naj bo vsaj pošten in naj ne piše v svoj list lumparij, ki mu ne bodo nič pomagale.

Dopisi

Kranjska:

HORJUL PRI VRHNIKI. Kmetje, ali se še spominjate, da sta lansko leto «Slovenec» in «Domoljub» z debelimi črkami poročala javnosti, da so pri nas na dan sv. Rešnjega telesa vrgli raz zvonika brezverni samostojneži in liberalci bombo, ki je poškodovala cerkev itd. Orožništvo se je pričelo takoj za to stvar zanimati in je v veliko začudenje klerikalcev izsledilo v kratkem času vse metalce bomb — v osebah katoliških Orlov, župnikovih ljubljencev. — Bralec lažnivega «Slovenca» in bivšega «Domoljuba», če se hočete o tem jasno prepričati, oglejte si tozadevni kazenski akt pri okrajnem sodišču na Vrhniki. Kmetje-volilci, tu je dokaz, da gg. duhovniki najbolj lažejo in da Vas kmete le farbajo. Posebno pred volitvami Vam obetajo hribe in doline ter Vas na vse pretege na priznicah in spovednicah strašijo. Kmet, zdrami se že enkrat iz spanja zaslepljenosti. Horjulčani, dosedaj ste imeli kmeta za poslanca. Če hočemo biti pravični, moramo priznati, da se je gospod Stanovnik za kmeta in obrtnika le precej potrudil. Kmetje, sedaj so nam pa proti naši volji usilili voditelji SLS duhovnika Smodeja. Ali pozna ta človek težnje našega kmeta? Volilci, bodite do dna duše prepričani, da prav gotovo ne. Kako naj se tedaj tak poslanec, ki nima nikakih težkih življenjskih kmetijskih izkušenj, zavzame za kmeta? Če hočemo imeti še nadalje za poslanca moža, ki pozna naše težnje, vzmimo kroglice v drugo skrinjico.

GORENJI LOGATEC. Vse volilce brez razlike strankarskega prepričanja pozivljamo v zadnjem trenutku z vso resnostjo, da dobro premislijo, preden spuste svoje kroglice v klerikalno skrinjico. Klerikalci so nam zabarantali naše meje. Dr. Žerjav nam rešuje, kar se

še rešiti dá. Klerikalci so nam naprtili kuluk. Dr. Žerjav s svojimi prijatelji ga je odpravil. Pod klerikalno vlado so skoro vsi kmetje plačevali osebno dohodnino, na pritisk dr. Žerjava je sedaj dober del kmetov že rešen tega davka, za druge pa se bo tudi kmalu nekaj doseglo. Klerikalci so samo vpili o neenakih davkih, storili pa niso ničesar, dr. Žerjav in prijatelji so že dosegli, da posebna komisija vrši predpriloge za izenačenje davkov v vsej državi. Klerikalci so nasprotniki agrarne reforme, ker se boje za škofova in cerkvena veleposestva. Dr. Žerjav je dosegel, da so se grašćinska zemljišča že razdelila med najpotrebnejše. Kdo bo kljub vsemu temu še volil klerikalno? Samo koritarji in bedaki. Pamet v roke, volilci!

GORENJI LOGATEC. V nedeljo in na Svečnico nam je Sokol priredil dva lepa večera. Prvi dan igro «Dom», drugi večer koncert tamburaškega pododseka. Trud sodelavcev je bil obakrat obilno poplačan z burnim in pohvalnim priznanjem in odobravanjem številnega občinstva. Na Svečnico je g. srezki poglavar razdelil najvišja odlikovanja za gradjanske zasluge našim odličnim somišljenikom: šolskemu nadzorniku v p. Leopoldu Punčuhu red sv. Save, podžupanu Ivanu Riharju zlato in srebrno medaljo, Ivanu Marinku in Ivanu Petku pa srebrni medalji. Od slavnosti so demonstrativno izostali vsi trije klerikalni občinski odborniki. Čestitkam g. srezkega poglavarja se pridružuje vsa poštena javnost!

GORENJI LOGATEC. «Slovenec» napada našega župana, da je v zadevi agrarne reforme poslal v Ljubljano napačne podatke o posesti posameznih interesentov, ki so prosili zemlje, kakor tudi, da je pri razdeljevanju zemlje pristransko postopal. Temu nasproti pribijamo, da je župan poslal naprej natančno tiste po-

datke, kakršne so mu interese naznanili. Pri podeljevanju zemlje je bil župan sicer tudi navzoč in je priporočal vsakogar, kdor se je javil, ne glede na njegovo strankarsko pripadnost. Res je pa, da je župan ob koncu razdelitve upravičence opozoril, da je razdelitev le začasna in da utegne postati definitivna le tedaj, če bodo izvoljeni v narodno skupščino taki možje, ki so to vprašanje pokrenili in jim zaenkrat pripomogli do zemlje. To je pa tudi gola resnica. Ali bodo mar tigri izvedli agrarno reformo, ko se boje za cerkvena veleposestva? Župan prav za prav ni imel nobene moči pri podeljevanju zemlje. Če pa klerikalci mislijo, da ima župan res-tak vpliv pri agrarni direkciji, potem pa naj bodo le potolaženi, da bo župan ta svoj vpliv tudi izrabil in da bo zemlja odvzeta tistim par klerikalcem, ki so jo dobili na njegovo priporočilo. Bodo že videli, do koliko zemlje jim bo pripomogel «Slovenčev» dopisnik.

VRHPOLJE PRI MORAVČAH. Najprej me moram zahvaliti gospodu Puceljevemu generalu graščaku Pirnatu in njegovim zaslepljencem iz Tustanja, ki so bili tako dobri, da so pregovorili ter prisilili obče spoštovanega gospoda posestnika in gostilničarja Požarja na Vrhopolju, da ni dovolil shoda Narodnega bloka. Ne zamerimo gospodu Požarju, kajti njemu se je zagrozilo z bojkotom, pač pa je tako početje nizkotno od samostojnih Tustanjcev. Gospod Pirnat in njegova zelena garda se nas boji, zato to početje. Zapomnite si, gardisti zeleni, da sta tudi Marija in Jožef prosila prenočišča pri bogataših, pa ga nista dobila. Taka sredstva Vas ne dičijo posebno, a naše vrste se ob takih Vaših slavnih činih le množe, seveda v Vašo škodo. Le tako naprej, pa boste kmalu sami generali brez vojske. Tine leta od hiše do hiše, kakor bi bil ob-seden. Zastonj vsak korak. Ljudstvo je Vas in Vaše politike sito. Od samih obljub še ni bil nihče sit. Vsi možje in fantje, pokažite, da niste farovski hlapeci, da niste ženske, da ste na svoji zemlji sami gospodarji. Kroglice vzmimo vsi v skrinjico Narodnega bloka, ki je druga. — Vaščan.

DOLE PRI MORAVČAH. V bližini naše vasi je vas Krasce, kjer je znana gostilna Bergantova, vulgo «Frfrau». Tu se dnevno shajata moravska kaplana z vrhopoljskim ter s Frfrauovim študentom. Tu se kujejo zli načrti, kako naj se ljudstvo politično slepari s klerikalnimi obljubami. Tu se sestavljajo razne ovadbe, vodi evidenca vseh nasprotnikov Stranke Ljudskih Sleparjev. Ker je gospod moravski dekan zaradi starosti nesposoben za politično delo, zato ga tem vestneje zastopata mlada kaplančka. Ljudstvo ponižno poslušata dva blebatača ter jima pritrjuje, a vsi pametni volilci bodo 8. febru-bloka, ki je druga.

PEČE PRI MORAVČAH. Klerikalni plačani agenti so nas že vse oblizali. Sedaj smo jim zopet dobro došli. A zelo se motijo, če mislijo, da ne ločimo ljulike od pšenice. Vse pridige od našega župnika ter vse grožnje o peklu ne bodo pomagale, kajti nismo več tako nespametni, da bi še sledili tigrovski politiki, ki se že vsakemu pošteniaku gabi. Sedaj smo se odločili, da damo vsi kroglice v drugo skrinjico, to je skrinjico Narodnega bloka. Sedaj, ko zmaga Narodni blok, se bodo jele razmere v državi urejevati po ljudski volji. Šele sedaj bomo mogli urediti državo tako, kakršno si samo želimo, in sicer za vse enake pravice in enake dolžnosti. O Samostojni kmetijski stranki ni med nami govora, ker itak tudi vemo, da nam ne bo mogla nikdar pomagati, ker je brez vpliva.

Reši se, kdor se hoče rešiti!

Misel državnega in narodnega edinstva je že zmagala. — Iz vse države prihajajo vesti, da je ljudstvo obrnilo hrbet tistim brezvestnežem, ki so šest let sleparili s praznimi obljubami ljudi ter jih gonili v boj proti državi. Sam Davidović ne bo več izvoljen; od njegovih 32 poslancev pa jih še 10 ne bo več prišlo v novo skupščino. Radić sploh ne bo imel nobenega poslanca več, ker bo oblast temu veleizdajalcu odvzela volilne skrinje. Turki v Bosni in Makedoniji so čisto zbegani. V množicah zapuščajo Spaha in kličejo na pomoč Alaha.

Puciljevi srbski zemljoradniki so radi komunizma med srbskimi kmeti izgubili skoro vse pristase. „Ne boš naše zemlje in naših krav drugim delil!“ kliče srbski kmet Puciljevemu poveljniku Laziću.

Čudno zato ni, da se je lotil tudi naših tigrov obupen strah. Oni vedo, da stoje sedaj tudi oni pred obračunom. „Tudi če zmagamo,“ pravijo sami tigri, „bomo tepeni. Izgubili smo Radića, Spaha in Davidovića. Mi bomo prihodnja štiri leta v narodni skupščini, ko bo vladal Narodni blok, samo zato, da bomo dobivali batine ne le zase, marveč tudi še za naše bivše zaveznike. V štirih letih nas bodo čisto uničili. Ze sedaj imajo na svoji strani papeža. Kaj bo z nami, če se papež prepove dr. Korošcu biti poslanec, kakor je to prepovedal v Italiji vsem duhovnikom. Brez Korošca bodo naši poslanci kakor čreda ovac brez vodnika. Strašno smo jo zavozili in nobene pomoči ni več za nas.“ Tako govore tigri, kadar so med seboj in jih ljudstvo ne čuje.

Kdo bo plačal za tigre račun? Tisti, ki bo zanje agitiral in zanje glasoval. Štiri leta bodo sedaj ti reveži grizli trdi kruh opozicije. Takega obračuna še nikdar ni bilo, kakor bo po 8. februarju obračun z brezvestno in zločinsko tigrovsko družbo. Vsem, ki hočejo sami sebi dobro, vsem, ki nočejo, da bodo pozneje tožili in tarnali, vsem, ki imajo še zdravo pamet in si dajo kaj svetovati, ključemo: Obrnite hrbet tigrovski družbi! Ne dajte se več slepariti, ako nočete, da boste nesrečni!

Reši se, kdor se hoče rešiti!

MORAVČE. Pri nas imamo krasno stavbo Zadrudni dom, v kateri imajo zavetišče vsa napredna društva naše vasi, ki pa vsa po zaslugi stare napredne korenine g. nadučitelja Janka Tomana za naše črne razmere dosti dobro uspevajo. Priznati moram, da ni samo to njegova zasluga, njegovo delo je predvsem tudi stavba Zadrudni dom, vse ustanove v hiši, kakor Hranilnica in posojilnica, mlekarna in sirarna, katere sir je splošno znan. Ne bi pa tega niti omenjal, da se niso našli ljudje, in na žalost moram pripomniti, ljudje, ki se štejejo med naprednjake, a so s polno paro začeli uničevati to, za kar se je mož boril skoro celo svoje življenje. In ne samo to, lotili so se tudi njegove osebe, kateri bi morali biti za marsikaj hvaležni. In kdo so ti ljudje? To so vsemogočni, od ljudstva tako zasovraženi in domišljavi gospod kandidat Samostojne kmetijske stranke za kamniški okraj Lavrač s svojimi moravškimi priveski-generalni. Ljudstvo spregleduje in zna ceniti vaša dela in sploh dela SKS. ter dela gospoda nadučitelja Janka Tomana in stranke, kateri pripada prezaslužen mož naše vasi. Zato, gospodje generali, naše kroglice gredo 8. februarja vse v 2. skrinjico. Vas in vaše oholosti ter škodoželjnostno smo siti.

GORNJA JAVORŠČICA PRI MORAVČAH. Klerikalni kakor samostojni agitatorji si brusijo pete in jezik ter nas obletavajo tako pogosto, da si kar drug drugemu podajajo vrata. Včasih se dogodi, da se celo čba nasprotna si agitatorja istočasno snideta v eni in isti hiši. Kako jima je mučno. Go-

spodar hiše se jima pa posmehuje, ker vidi dva trpina, ki sta se zastoj potrudila priti k njemu tako visoko in brez uspeha, kajti vsak korak k nam je zastoj kakor bob ob steno. — Poznamo preveč dobro sleparsko politiko klerikalcev kakor tudi politiko g. Pucija. Mi smo demokrati, zato bomo vsi vrgli kroglice v drugo skrinjico.

SV. VID NAD CERKNICO. Naš novi g. župnik je doslej spoštoval cerkev kot hram božji, kjer se oznanja ljubezen in sprava med ljudmi. Zato smo ga vsi čislali, ker smo videli v njem pravega duhovnika. Pa ni ostal na tej poti. Zašel je med politikujoče duhovnike, ki zlorabljajo cerkev v politične svrhe. Predzadnje nedeljo je raz prižnice zabavljaj na list »Domovino«. Kakor vidimo, noče poslušati in ubogati pametnih ljudi, ki so mu svetovali, naj pusti v cerkvi politiko, ako hoče, da bo med nami in z nami dobro shajal. Sam Sv. oče, rimski papež, je obsodil duhovnike, ki uganjajo po cerkvah politiko, namesto da bi oznanjali le božjo besedo. G. župnik! Poslušajte svet naših mož in ukaz rimskega papeža! Vsi dobro vemo, Vi in mi, da nimajo sedanje volitve prav nobene zveze z vero in cerkvijo, ki nista v nikaki neyarnosti. — Iz naše občine se izvozi vsako leto velika množina lesa na Rakek. Vozni promet je velik, Pa o joj, kakšno cesto imamo! Ubogi voznik, uboga živina! Dolgo vrsto let že prosimo, za cesto in se trudimo zanjo. Zdaj smo ustanovili cestni odbor, ki bo marljivo delal pri vseh merodajnih oblasteh na to, da se nam zgradi prepotrebna cesta. Načelnik odbora je g. Andrej Makovec, bivši župan. On

se veliko trudi za našo cesto. In še par odbornikov imamo, od katerih upamo pomoč. Gradba cest stane denarja. Le država, ki ima stalno in močno vlado, more graditi železnice in ceste. Zato mora biti naša prva skrb, da dobimo tako vlado, ki bo par let vladala. Zaradi tega pa glejmo, da oddamo 8. februarja svoj glas oni stranki, ki bo imela večino. In ta stranka je Narodni blok (2. skrinjica). Če hočemo priti do zaželjene ceste, vrzimo prav vsi, do zadnjega moža kroglico 8. februarja v 2. skrinjico. Tudi Vi Otovci storite tako, ker tudi Vi morete pričakovati cesto le od trdne vlade, ki bo sestavljena iz Narodnega bloka.

RODICA PRI GROBLJAH. Dne 1. svečana je bilo tu javno politično zborovanje, ki ga je priredil Narodni blok. Na zborovanju so demokratični govorniki stvarno in prijateljsko dokazali nedelavnost in škodljivost klerikalnih poslancev. Posetili so zborovanje tudi klerikalci, da bi motili in ovirali poučne govore in dobre nasvete. V tem se je posebno odlikoval Peter Zgaga in klerikalni ris F. Skofic, ki pri vsej svoji klerikalni učenosti ni mogel povedati niti ene dobre naredbi klerikalnih poslancev, mogoče zato, ker ni imel na nosu očal. Pa sedaj ni čas za strankarske prepire, ker nas loči samo par dni do volitev, zato, dragi soobčani, vsi, ki ste količkaj napredni, razsodni in niste še do kosti počrneli in ki ljubite to državo ter ji želite napredek in blagostanje sebi in svojim otrokom, volite dne 8. februarja Narodni blok (2. skrinjica).

Kdor bo glasoval za klerikalce, za Pucija in za republikanske ter druge krive preroke, bo glasoval za visoke davke, za krvave nemire v državi, za padanje dinarja in za osiromašenje ljudstva. Narodni blok je pokazal, da zna delati, in bo tudi vnaprej delal. Zato glasujte za Narodni blok, ki hoče mir, red in delo v državi.

DVOR PRI ŽUŽEMBERKU. Te dni smo zvedeli presenetljivo novico. Naš občinski odbor je razpuščen in postavljen gerent. — Po zadnji volitvi so zavlada v našem odboru zelo čudne razmere. Čeprav so imeli samo enega odbornika več, so sami prevzeli celo občinsko starseštvo, potem pa delali z občino, kakor da je samo njihova in da vsi naši davki in glasovi nič ne zaležejo. Najbolj so ga zavozili s proračunom, ki so ga dvignili na 170.000, čeprati potrebe, in s tem, da so preganjali priljubljenega našega g. učitelja. Sploh so v vsem poslušali samo ukaze svojega žužemberškega zaščitnika, ki v svoji občini radi obsodb nima nobene pravice in še do leta 1927. ne bi smel voliti, pri nas pa bi rad samo ukazoval. Radi težkih pritožb je veliki župan zadevo na najbolj pravičen način končal in občinski odbor razpustil. Za gerenta je imenovan obče spoštovan mož, ki je občinskega dela že vajen. V nedeljo bomo pa vsi vedeli ceniti trud naših prijateljev in bomo vsi vrgli kroglice v 2. skrinjico. S tem tudi preprečimo, da bi še kdaj vodili klerikalci našo občino po tako zavoženih potih, kakor so jo sedaj.

ŽUŽEMBERK (okraj). Napredna misel se pri nas vedno bolj širi. K temu je pa največ pripomogla tenoba 21 klerikalnih tigrov, katerim smo pri zadnjih volitvah dali skoro vse naše glasove. Do sedaj so nas klerikalci vedno le farbali, obljubljali so vse mogoče stvari, napravili pa niso prav ničesar drugega, kakor da so nas prav močno privili pri davkih in nabili nam že itak revnina Suhokranjem krivično dohodnino. Seveda obljubiti in potem še dati, to je preveč. Sedaj bomo pa tudi mi rekli: voliti in potem za nos vođen biti, je pa tudi preveč. Navedemo naj samo primer, kako uvažujejo in kako rešujejo prošnje svojih volilcev. Ko so v jeseni prišli v vlado, seveda niso imeli bolj važnega posla kakor premeščati uradnike in učitelje. Tako so tudi v našem okraju predstavili ambruškega učitelja na Dvor, onega z Dvora pa v Ambrus, dasiravno sta se oba branila menjati službeni mesti in čeravno so kmetje prosili za oba. Poslušali pa so ūgri raje g. dekana, ki niti voliti ne sme, kakor pa sto volilcev. Torej beseda dekana, ki Dvorskega učitelja sovraži, je pri klerikalnih poslancih in ministrih zalegla več kakor prošnje in želje par sto volilcev SLS. Obljubljali so nam mostove in zboljšanje cest, železnico in še marsikaj drugega. A kako kruto smo se varali. Obljube ostale so le prazne besede. Pri teh ljudeh, kakor smo izprevideli, ne zaležejo ne prošnje in sploh nič, ker jim ni za drugo kakor za njihovo nenasitno malho. Do sedaj smo volili in častili le ūgre, plačevali visoke in krivične davke ter takse, mislili smo po njihovi glavi ter delali tako, kakor so oni hoteli. Pregovor sicer pravi, da osel gre samo enkrat na led, mi smo šli sicer večkrat, a gotovo je, da jim ne bomo šli nikdar več. Zato bomo pri sedanjih volitvah oddali glasove pravim možem. Saj smo videli, da je imela demokratska stranka do sedaj samo enega po-

slanca iz Slovenije v skupščini, pa je ta več dosegel kakor pa 21 klerikalnih. In prepričani smo danes: ako bi bilo v skupščini 21 slovenskih demokratov, bi se nam godilo drugače. Upamo, da so tudi drugi naši tovariši v Krški dolini izpregledali in da bomo pri sedanjih volitvah vsi soglasno oddali kroglice Narodnemu bloku, to je v drugo skrinjico. Le z zmago Narodnega bloka v vsej državi, ki je že itak zasigurana, bomo enkrat prišli do urejenih razmer ter privedli v deželo boljše čase. Vsi na delo za Narodni blok, za zmago pravice in poštenja. Naše geslo nam bodi: enake pravice in dolžnosti za vse sloje in vsa plemena! Živela enakost, bratstvo in svoboda! Volilci našega okraja bodo na vseh voliščih, to je v Žužemberku, Hinjah, Smihelu, Zagradcu, Ambrusu, Ajdovcu, na Smuki in Dvoru vrgli 8. februarja kroglice v drugo, to je našo skrinjico. Krška dolina je za Narodni blok! — Kmetje.

ŽUŽEMBERK. Pri sedanjih volitvah kandidira na republikanski listi tudi bivši žužemberški konjederec Feliks Ponikvar iz Cegelnice pri Žužemberku. G. Ponikvar, poznamo Vas vsi, zato pa bomo v Vašo skrinjico kazali le pesti, kroglice pa oddali drugim možem, ki so bolj na mestu. Vi že ne boste naš poslanec! Isto je s Pucijevimi samostojneži. Saj ne vemo, zakaj smo zadnjič poslali g. Pucija v narodno skupščino in zakaj naj bi ga še enkrat! Gospod Pucelj, pri nas ne bo nič. Mi bomo volili prave ljudi, ki jim je skrb za ljudstvo sveta stvar. — Kmet.

ŽUŽEMBERK. Nedavno nas je obiskal kandidat Narodnega bloka za novomeški srez gospod Niko Zupanič. Potožili smo mu svoje križe in težave in obljubil nam je, da nam bo pomagal, kakor hitro pride kot poslanec v parlament. Zanimal se je tudi za železnico, ki bo tekla iz Straže na Kočevje, ter nam na naše prošnje obljubil in tudi že zasigural, da bo storil vse potrebne korake, da jo spravi malo bliže Žužemberku. Gospoda kandidata že od nekaj vežejo tesne vezi z najvišjimi srbskimi krogi; zato je gotovo, da bodo njegove intervencije imele uspeh. Povrhu pa je on še sin kmečkih staršev ter ima malo več srea za ljudstvo kakor pa klerikalni politiki. Premislite, volilci, dobro in videli boste, da boste storili prav, ko boste oddali kroglice temu kandidatu, to je v drugo skrinjico. — Volilec-obrtnik.

SOTESKA PRI TOPLICAH. Pretečeno nedeljo smo imeli v Seteski klerikalni shod, na katerem je povedal dr. Kulovec, kaj bi moral in kaj ni storil za svoje volilce. Z župnikom Volcem sta se napihovala in kričala tako, da smo se balli, da se bosta razletela, vendar se je končno izkazalo, da imata v želodcu dr. Žerjava. Ko je še povedal, da so tigri dobili v Beogradu breo, smo se s tem pojasnilom zadovoljni razšli. Povedati bi moral le še, da so dobili breo radi popolne nesposobnosti. Sedaj jim bomo dali breo še mi, ker so nam povedali davke.

RAKA. Naši raški fantje so nas za ta predpust razveselili z lepo narodno pesmico, ki se glasi:

Škrjanček poje, žvrgoli,
se mlade vdove veseli;
škrjanček poje celi dan
in vsako jutro je zaspan.

Škrjanček je prav zgodaj vstal,
iz dula se domu podal,
iz dula sam se je podal,
poprej ko dan se je zaznal.

Zdaj v dulu je en mlad kričač;
škrjanček mu ne kupi hlač,
škrjanček mu ne kupi hlač
ker on prevelik je borač.

ZIBRŠČE. V zadnjem dopisu smo omenili, da bomo pri zidanju šolskega poslopja navezani na državno podporo. Na priporočilo naših prijateljev se je zavzel za nas srezki kandidat Narodnega bloka dr. Kramer, in glejte, naš krajni šolski svet že ima v rokah lepo državno podporo v znesku 9500 Din. Dano nam je pa tudi zagotovilo, da dr. Kramer, ako bo izvoljen, ne bo pozabil na nas, ampak se bo pobrigal tudi za druge naše potrebe. Kaj so nam doslej dali klerikalci, čeprav smo šli z njimi čez drn in strn? — V nedeljo smo imeli pri nas prvi shod, odkar obstoje Zibršče. Sliče ga je Narodni blok v gostoljubno Ipavčevo hišo. Prišlo so zraven tako rekoč cele Zibršče, okrog 80 oseb, po večini volilcev. Tudi nošolec iz Rovt se je potrudil na shod in pripeljal s seboj nekaj zapeljancev. Misli je, da je prišel v nekdanje klerikalne Zibršče, kjer so mu vse verjeli, če jih je še tako farbali. Pa kakšno razočaranje! Dobil je ljudi, ki so se čez noč zavedli in pričeli misliti s svojo glavo. Kar v glavo mu ni šlo, da smo se Zibrščani tako naglo rešili klerikalne kuratele. Med govornikom poročevalca g. notarja Tavzesa iz Logatca je hotel nekaj delati zgago, pa je ravno na pravega naletel. Govornik je sprva le v splošnem risal politični položaj, ne da bi udarjal po najsprotnih strankah. Izzvan po črnošolecu iz Rovt, je pa klerikalcem tako izprašal vest, da so se morale tudi največjim zarukancem odpreti oči. Črnošolec je še nekaj jecljal in naravnost legal, pa ga ni hotel nihče poslušati. H koncu nas je še g. nadzornik Punčuh opozarjal na vse težave, ki smo jih imeli, preden nam je narodna vlada ustanovila samostojno šolo. Klerikalne oblasti so bile gluhe za vse naše prošnje. Shod je bil zaključen v največjem navdušenju za Narodni blok z gromovitim klicem: Živio dr. Žerjav!

RODINE. Pri nas je bil shod, kjer se je pojasnila današnja potreba pravih mož, ki bodo delali v prid belokranjskim posestnikom. Ni vse zlato, kar se svetli! Klerikalci, ki jih poveličuje Nemanič, niso na vladi storili nič, kar bi jim bilo v spoštovanje. Pa naj se prilraže Nemanič in naj nam pove, kdaj bomo dobili avtonomijo, kdaj bodo služili slovenski fantje doma, kdaj bo manjši davek? Ako niso nič storili sedaj, ko so bili polnoštevilno na krmilu, bodo sedaj še manj! Pri sejah v Beogradu samo dremljejo in kinkajo. Jim bomo že dali malo popra pod nos, ko bomo vrgli kroglice v našo drugo skrinjico!

TALČJI VRH V BELI KRAJINI se je tudi pridružil drugim belokranjskim naprednim občinam, katerih število je veliko. Kaj so klerikalni tigri storili za nas, predobro vemo. Da bi bili še dolgo časa na vladi, bi nas oglovali do kosti. Zadnji čas je, da so prišle volitve! Klerikalci so hoteli napraviti kuluk, pa smo ga z drugimi pri občinski seji odbili. Ne-

maniča ne maramo več! Ker hočemo predarnega napredka povsod, smo se odločili, da bomo volili tiste, ki se potegujejo za dobrobit belokranjskega kmeta, to je g. Zupanič iz Gribelj. Dasiravno bo precej skrinjice, vendar nas ne bo premotilo; izpustili bomo kroglico v drugo skrinjico.

PLANINA V BELI KRAJINI je imela sijajen shod, kjer so vsi sklenili, da bodo volili dr. Zupaniča. Bili so vzklili: «Živel Zupanič — proč z Nemaničem!» Na tem shodu so pokazali vsi, kar jih spada pod Planino, neomajeno zaupanje do g. Zupaniča. Kdo bo vedno žiljal korito farovžem in klerikalnim poslancem! Mi moramo delati od ranega jutra do poznega večera in še velikokrat ni kaj dati v lonec... Oni pa sede s prekrižanimi rokami in nogami. Težak je naš stan, zato proč od tistih, ki nas vedno bolj tlačijo! Naša skrinjica je druga, če hočemo, da se bodo znižali davki. Ako bomo krpali klerikalcem žepe, nam jih bodo pa še bolj navili. Ali nimajo še dosti? Ker imamo odprte oči, vidimo vse, dasiravno mislijo, da nas bodo to pot zcpet prevarili.

BELA KRAJINA. Vclilni bcj je pri nas v polnem razmahu. Razne stranke prirejajo shode, najbolj vsiljivi pa se seveda klerikalci. Celo njihov general dr. Korošec je prišel na zaupni sestanek v Metliko. Radovedni smo bili, kaj nam bo povedal, toda mož se je skrtil v zaprto dvorano «Kmetijskega društva» in vstop je bil dovoljen le njegovim najzvestejšim pristašem, katerim je prejšnji dan razposlal g. Nemanič povabila. Veličastni že ve, da ne sme na solnce, ker ima preveč masla na svoji maziljeni glavi! Kaj dobrega so pa prav za prav napravili klerikalci za Belo Krajino? Nič!!! Ravno nasprotno: privedli so nas na rob propada. Belokranjski vinogradnik, ti, ki si do sedaj tako zvesto podpiral tigre, pomisli: ob čem boš ti živel, če ti trsje ne obrodi, če ti toča pobije ves pridelek ali pa če ga ne boš mogel prodati? Davke, ki so ti jih nakopali klerikalci, mcras plačati, vino ti leži v kleti, a kupca ni od nikoder! In zakaj ga ni? Ker je klerikalna «Gospodarska zveza» v Ljubljani preplavila vso Slovenijo s cenejšim in manjvrednim banaškim vinom. Na tisoče hektolitrov tega vina so privlekli k nam, našega vina pa nočejo. Ali ne bi bila njihova sveta dolžnost, da podpirajo pred vsem domačega kmeta, ki ima celo veliko boljša vina kakor so banaška? Toda gospodom oklici SLS je skrb za slovenskega kmeta deveta brigada! Samo, da si oni naplnijo svoje bisage, pa je vse v redu! Zatorej, Belokranjec, dobro premisli, preden vržeš svojo kroglico v klerikalno skrinjico! Vedi, da je pravi naš belokranjski kandidat naš rojak Zupanič, ki pozna vse naše potrebe. Zatorej tokrat volimo drugo skrinjico! — **Opazovalec.**

RAKA. V 4. in 5. številki «Kmetijskega lista» me dopisnik iz Rake napada. Vse od kraja do konca je zlagano in zavito, kar se tiče moje osebe. To dopisnik tudi sam dobro ve. Oba dopisa bosta SKS na Raki več škodovala, nego koristila. Lažnivi dopisnik me hoče s tem oblatiti in ker je volilna borba, mu je prav prišlo. «Kmetijski list» je padel daleč v gnojnico in zato vzame vse v svoje predaie, kar je najboljši dokaz, da se stranka potaplja in se v

zadnji uri oprijemlje vsake bilke za rešitev. Ker se trdi, da nimam nobenega pristaša več za seboj, se sami tolčete po zobeh. Zakaj se pa potem toliko bavite z mojo osebo? Bomo videli! Kar se tiče dotične ceste, glede katere mi dopisnik meče polena pod noge, moram ugotoviti, da ob tej poti leži šest vasi — dokaz, da jo gotovo ne rabim sam, temveč tudi dopisnikovi pristaši, katerih pa ni več mnogo, kajti list za listom pada. Kdor še ni do danes spoznal, kam je Samostojna kmetijska stranka na Kranjskem zašla, se mu že bodo še oči odprle. Da, bil sem zato, da se ces'ra napravi; zato bi mi morali pristaši SKS pomagati in biti hvaležni. Saj ta cesta bi koristila pač samo kmetom in SKS kot taka bi morala pomagati, če ima res srce za kmeta, toda združili ste se s klerikalci in nasprotovali. Kakšni kmetje ste Vi, ki vidite samo okrog svojega praga, drugim kmetom-trpinom pa ne privoščite živeti? Na ta način se kmečka ideja in kmečki pokret ne širita!! Ako ste pošteni, roko na srce. Sicer pa ne gre, če bo cesta ali ne, ker to je že gotova stvar, gre le za to, kdo jo bo plačal. Jaz sem bil vedno za to, da občina po svojih močeh nekaj prispeva, a drugo plačamo interesenti. — Dopisnik «Kmetijskega lista» in njegovi pristaši so bili tedaj proti in so se vezali s klerikalci ter meni onemogočili županstvo. Ker sem spoznal neiskrenost Vašega kmetijskega programa, sem rajši popustil. Nisem jaz kriv, če so dobili klerikalci občino v svoje roke, ampak Vi, današnji samostojci, ker ste se vezali proti meni s — klerikalci. Zakaj meni to podkate? Kdaj sem prosil, naj mene volijo v odbor? Lažnivi dopisnik, dobiš 10.000 Din nagrade za svojo stranko, če mi to dokažeš. Ako ne, potem pa smatram, da je «Kmetijski list» drugi «Domoljub», ki samo krade dobro ime poštenim ljudem. Kdo je agente plačeval tistikrat pri občinskih volitvah? Dopisnik, tolčeš sam sebe po zobeh. Na predlog odbornika Vaše krajevne organizacije, ki ga imate še danes Vi v stranki za vzornega moža, smo zbrali denar in jaz kot takratni tajnik in blagejnik krajevne organizacije sem res izplačal znanemu agitatorju nagrado, kakor je bilo sklenjeno, ne v svojem, ampak v imenu stranke. Radi učiteljev, da jih bo šlo polovica stran, je objubila po svojih plakatih stranka, katero imate Vi v rokah, jaz sam pa vendar nisem stranka. Torej se mažete sami! Jaz tako ne moram biti s takimi ljudmi nič več slupaj. Da bi davke znižal, tako mogočen gospod vendar nisem. Da so pa bile občinske doklade, ko sem bil župan, mnogo manjše nego sedaj, zlasti na užitnino trikrat manjše, to ve vsak in tudi ti hinavski lažnivec. Tudi proračun je bil vsako leto točno v redu. V času mojega županovanja se niso širile govornice o nepoštenem gospodarstvu, kakor so se pred menoj in tudi sedaj. Če bi bili Vi obrekljivi takt naprednjaki in pošteni možje, bi bilo kmalu drugače na Raki. Spoznal sem, da ste hinavci, zato sem tudi Vas zapustil. Danes pa tudi vem, da ste še slabši, kakor s klerikalci. To imam v zahvalo, da sem dve leti zastoj opravljal županske posle, niti vinarja za to vzel in vse ogleda v občini opravljal v splošno zadovoljnost popolnoma zastoj, ker sem imel pred očmi to, da ljudem pomagam, ne pa, da jih derem. S svojim dejanjem

sem pač koristil leđaj Vaši stranki in sedaj me pa zato obrekujete. Dopisnik tudi trdi, da bo Raka zopet napredna, če Šribarja nič več zraven ne bo, jaz pa pravim, da je Raka bila in bo zopet napredna, če nič več zraven ne bo žalostnega junaka iz vojne dobe (ime iz usmiljenja zamočim). Namesto da bi «Kmetijski list» udaril po klerikalcih, je pa po meni. Tako se ne dela, da bi Raka bila zopet napredna, ampak je to voda na klerikalni mlin. V interesu napredne stvari na Raki je, da greste vsi, ki se kaj zavedate in mislite s svojo glavo, v nedeljo na volišče. Pozivljam res vse napredne ljudi, može in fante, da se združimo skupaj in oddamo svoje kroglice v drugo skrinjico. S tem odpravite črni madež raške občine. Volite našega rojaka Jožka Pfeiferja. Če boste toliko pametni, da izvolite njega za naš okraj, ne bo tista cesta čez Ardro padla občini v breme, ampak jo bo prevzela država. Zato sem se tudi jaz odločil za drugo skrinjico, da pomorem naši stvari do zmage. S tem si bomo raški volilci koristili sami sebi. — **Alojz Šribar.**

LOKE PRI ZAGORJU OB SAVI. (Kako organizira člane in pobira članarino predsednik tukajšnje krajevne organizacije Slovenske republikanske stranke g. Ivan Vidregar.) Dne 28. januarja je v gostilni Frana Rakerja zahteval Vidregar od delavca Pavla Pevca članarino. Ker mu jo pa ta ni hotel plačati in mu pripomnil, da ga je vpisal v stranko brez njegove vednosti, je razburil ta odgovor tako močno g. predsednika, da mu je hotel takoj priložiti krepko zaušnico. Delavec Pavel Pevce pa je pravočasno opazil namero in se odmaknil. S tem se g. predsednik ni zadovoljil, temveč je skočil k njemu in ga vrgel na tla. Gotovo bi prišlo še do hujšega, če bi takoj drugi ne posegli vmes. Tako organizira člane Slovenske republikanske stranke pri nas predsednik Vidregar. Zato je tudi kandidat te stranke za litjski srez. Ali misli, da bo dobil s svojo sirovostjo glasove med nami? Kot oskrbnik konjske hiralnice je spravil na oni svet marsikatero konja in ga rešil zemeljskega trpljenja. S tem si je pridobil velik vpliv pri slovenskih republikancih, ki ga bodo 8. februarja izvolili ne le za poslanca, temveč takoj za ministra.

KRAŠNJA. Volitve so pred durmi, naš Knol zmerja, vpije, da je vse laž in sleparstvo, kar pove človek, ki ni klerikalec. S prižnice je svoje vernike zmerjal s «šilokrotami», barabami, lumpi, izmečki itd. Sedaj pa od teh zahteva, naj volijo klerikalno sleparsko stranko, ki jo ponuja kakor žid preležano blago. Ampak Krašnjani nismo tako pozabljivi, kakor bi rad Knol. — Mi vemo, da je klerikalna stranka: 1.) kriva, da je bila vojska; 2.) da smo dejali vojna posejila in jih popolnoma izgubili; 3.) da je zaradi vojne taka draginja, ki nas hoče uničiti. — Tudi po vojni niso klerikalci niti ene dobre stvari za nas storili. Mi vemo, da je Korošec bil prvi, ki je predlagal leta 1920. zvišanje državnih davščin, še hujše pa so navili davke l. 1923., ko so klerikalce podpisali Markov protokol. Za poslanca smo imeli Štreina, ki za nas še ust ni odprl v Beogradu, ampak samo denar vlekel. Pri nas so se odprle oči prav mnogim. Vsi pravijo, da v klerikalno

„Kakor si bom postlal, tako bom pa ležal,“ pravi Pucelj, ki bi se še tudi naprej rad za kmečke žulje brez dela valjal po poslanskih in ministrskih blazinah. Če bo Pucelj poslanec, bo kmet še naprej ležal na garah, kakor je ležal do sedaj, ko je bil Pucelj poslanec.

skrinjico ne bodo spustili troglic, ker ta je za farovške podrepnike, za tiste, ki ne v' t'ijo eno ped naprej, in za tiste, ki imajo k'urjo pamet. Naša skrinjica je druga!

BELA KRAJINA. Za nas velja naslednja popevka: Črnomaljeci, Metličani bili skupaj vsi so zbrani in so rekli kot en glas: «Zupanič, zastopaj nas!» Pa so prišli Talačani, za njimi tudi Adleščani: «Druga skrinjica je naša; če ni res, pa lahko vpraša vsak Doblje, Radovico, Griblje, Semič in Vinico. Kjer je Belokranjč doma, DRUGA skrinjica velja!»

MEDIJA-IZLAKE. Že mesec dni živimo v dnevnih pustnega veselja in norenja. Toda da je ta čas v našem koledarju res predpustni, dvomimo iz nastopnega razloga: Hude boje mora prestatati družba tigrovcev; skrbi, kate- re imajo ti gospodje za svoj oblanek, so jim menda zmešale pamet. To bi sklepali iz tega, ker je kaplan v Izlakah izgubil orientacijo o razvrstitvi nedelj v letu tako, da je v svoji nedeljski pridigi 25. januarja oznanil, da je čez teden dni, to je 1. februarja, četrta nedelja po binkoštih. Ali ne bi bilo bolje, da se g. kaplan malo več pobriga za svoje cerkvene obrede, malo manj pa za volitve, in ne plaši ljudi s takimi nezmisljenostmi, da ljudje res sami ne vedo, pri čem so. Ali pa ima morda g. kaplan koledar posebne izdaje?

Stajerska:

SELNICA OB MURI. (Takšne so Marijine družbarice.) Marija Š., posestnikova hči v Selnici ob Muri, bi rada prišla z lahkoto do denarja. Kot žrtev si je izbrala svojega «boljšega pri srcu» Rudolfa D., ga napojila in mu prepipala žepe, našla, kar je iskala, potem pa šla in pustila svojega fanta brez denarja. Fani pa je bil drugega mnenja. Ko se je prebudil, je stvar naznanil osebi pravice, ki je Marijo Š. vzela strogo v strah. Deklica je priznala in dal svojemu ljubčku denar nazaj z debelimi solzami v očeh. Sedaj se vidi, česa je zmožna Marijina družbarica. G. župnik, pazite malo na svoje ovčice!

CERŠAK. Zadnji «Slovenski gospodar» je prinesel članek, da se ves svet čudi, koliko so delali in naredili poslanci SLS, čeprav so imeli roke zvezane. Gospodje poslanci in ministri SLS, mi vas vprašamo, kaj ste napravili, ko ste cele mesece nam gulili žepe? Dokažite! Mi vam rečemo: Nič niste napravili in stokrat nič, le davke ste povečali in druga takšna bremena ste nam naptili, zato Vas ne bomo več volili, ampak le Narodni blok, ki je stranka treznosti, pameti in dela. Naši kandidatje so delovni možje, njim mi zaupamo, njim bomo dali naše kroglice, to je v 4. skrinjico. Živio Narodni blok! Živio dr. Pivko!

SV. TOMAŽ PRI ORMOŽU. Ko sem šel 30. januarja od Sv. Tomaža, sem došel na poti dva možaka, od katerih sem izvedel marsikaj novega. Govorili smo največ o volitvah in jaz vprašam možaka, kaj mislita o izidu volitev. In veste, kaj mi je odgovoril eden od njih — zagrizen farovski sluga? Najprej je pljunil ogromen «čik» pred mene, da sem nehote odskočil v stran. Mislim sem namreč, da je padla ročna granata, in že sem bil uverjen, da ne bom šel dne 8. februarja volit, ampak takoj k sv. Petru. Hvala Bogu, da ni bilo nič hudega. No, in dotični «čikmojster» pravi takole: «Ja, prmoji duši, odkod pa si te ti doma,

Puceljevi škrici!

Pucelj psuje izobražene in delavne ljudi s škrici. On je pa v resnici sam škric. Pove naj Pucelj, kakšen kmet je on ali kakšne šole ima. Le na klanje in odranje na meh se spozna. Ker se pa tega tudi ni dosti naučil, se je lotil mesto živine kmeta. Na celem svetu ni nikjer kmečkega poslanca, ki bi tako malo vedel o kmetijstvu kakor Pucelj. Če kdo, zasluži Pucelj, da se ga imenuje škric; kajti škric je človek, ki nima dosti v glavi, a glavo ošabno po koncu nosi. Škric nič ne dela, a nobel živi na koži drugih. Pucelj pozna kmeta toliko kot pozna kmeta uš. Škric, uš pa Pucelj — vsi trije so ene in iste vrste. To ve vsak, kdor vse tri dobro pozna.

da neznaš, kak je. Ti vena tudi držiš s tistimi vražjimi demokrati.» Ko mu rečem, da sem demokrat, mi pravi: «Veš, krucifiks madona, zaj do enok znali demokrati, kaj je. Poznaš Kostanjevca iz Bucmanec?» Odgovorim, da ne, in možak nadaljuje: «Znaš, če ga ne poznaš, te Ti bon jaz nekaj poveda. Kršeni duši, to je človek, kaj mu ga nega pora. Zaj je on začaja delati za našo stranko, zaj bo vrag za demokrate. On gra k fajmeštri, te pa ga oni n- tjo, k'ž more l'oben praviti, gda hodi okoli agiterat. On pa fajmešter sta zlo dobra. Ovi den mi je prava, da sta se ga v farovži tak napila, kaj sta nazadnje ne vedla, k keroj stranki pripadata.» Med tem pogovorom pridemo na križpotje, in možak mi ponudi še prav lep «čik», kar sem pa hvaležno odklonil. Potem smo se razstali. Ko sem prišel do neke gostilne, sem bil zelo lačen in žejen, zato sem jo zavil vanjo. Ko sedim pri mizi, povprašam gostilničarja, ali pozna Kostanjevca, kar mi potrdi. «Kaj bi radi z njim?» meni gostilničar. «Ker sem slišal, da misli nas demokrate vse pojediti na kisli juhi, sem radoveden, kak možak je to.» mu odgovorim. In zdaj mi reče: «Ja, to že nede, to zaj nekaj hodi okoli, pa agitira za Korošca. Samo, gda se ga fest nažehta, te pozabi, pri kateri stranki je. Enok je pozaba, da je oženjen in je odiša spat k neki deklini. Pa je moga hlače v rokah nesti in se vaditi v dirkanju.» Tako torej, dragi bralci «Domovine», vidite, kakšni poštenjaki so klerikalni agitatorji. Nič jim ne verjamite in se ne dajte motiti zdaj v odločilnem trenutku, ampak vsi vrzite kroglice v našo skrinjico, to je v četrto, in zmaga bo naša sijajna. Vsi na delo za Narodni blok, v soboto in nedeljo še storite, kar največ Vam je inogoče. Pozdravlja vse bralce «Domovine» in jim kliče: zdravo! — Popotnik.

ORMOŽ. Orožnik in posojilnični blagajnik v pokoju Rojs v Ormožu je stopil iz klerikalne stranke z razvito zastavo v tabor Radičevcev. To je tisti Rojs, ki je bil avstrijakant prve vrste kot orožnik, ko so ga okoliški župani reševali iz blata, v katero je zagazil. Ponujal se je tudi v Mariboru kot izboren «abrihtar jungšicov» v začetku vojne, a so mu ormoški Nemci in nemškutarji zmešali štrečno. Vlekel se je potem v raznih položajih, kako, to je vsem znano. Dobival je dobro plačo, pokojnino in druge razne dohodke, da si je kupil tu lepo hišo. Namesto, da bi živel lepo mirno, je spuntal posojilničarje, kletarje, tako da so njegovega mešetarjenja bili vsi siti in ga brenili iz teh služb. Slovenski viničar in bajtar sta med vojno trpela in gladovala z otroci vred, ko je on živel v izobilju. In tak človek bi sedaj zopet rad zavajal naše ljudstvo v tabor slovenskih in hrvatskih izdajalcev. Pri nas bomo volili v 4. skrinjico, da ne bodo prišli takile ljudje v narodno skupščino.

SELNICA OB DRAVI. Čas je, da se enkrat oglasimo tudi iz daljne Selnice, saj je pri nas mnogo čitateljev in naročnikov «Domovine», ki se zadnje čase zelo širi ter izpodriva klerikalne liste. Tudi pri nas se krha črna postojanka in je propadla pri občinskih volitvah. Kmetje in delavci so siti tigrovskih obljub. Za Narodni blok vlada veliko navdušenje, ker le, če zmaga Narodni blok, lahko pričakujemo kaj uspehov. Agitirali bomo od moža do moža, da bo naša zmaga čim sijajnejša in da poplačamo klerikalcem njihovo obljubarsko politiko. — Zatorej, kmetje in delavci, 8. februarja glasujemo vsi za Narodni blok! Zdravo! — Kmet volilec.

LAŠKO. Po dolgem času se oglasimo tudi mi delavci pivovarne, združeni v naši SSDU. V naši pivovarni je že od nekaj obstojalo več organizacij, ampak prave napredne kakor je naša, ni bilo. Pa še to hočeta dva srakoperja raztrgati, kar se jim seveda ne bo posrečilo. Nekdanji ravnatelj je bil vsemogočen in je ubogega delavca že kar vrgel na cesta, če ga ni pozdravil. Ko pa je prišla Unionska družba, je ravnatelj frčal iz službe, zato upamo, da bo tudi omenjenima dvema perje prikrajšano. Njima je ljubši vsak komunist in pristaš druge organizacije kakor je naša, zato nas imata za boljševice. Napredni delavci tako daleč hvala bogu še nismo, potegujemo pa se za svoje pravice. Saj pri nas ni niti točnega reda v delovnih urah. Ob osmih zjutraj se delo prične pet minut poprej, opoldne se konča pet mintu pozneje, popoldne pa je ob 13. in 17. uri enako. S tem je vsak delavec po 25 min. dnevno prikrajšan na prostem času. Zato prosimo delavci Unionsko družbo, da v tem oziru napravi red. — Vočigled volitev pozivamo slehernega tovariša, naj dobro premisli, kam bo 8. februarja vrgel kroglice. Naše geslo je: Za svobodo, enakost in bratstvo! Voliti moramo ljudi, ki se bodo pobrigali za naše pravice. Zatorej, delavci, naš poslanec mora biti obče delavni dr. Roš. Za njega vsi na delo, da bo zmaga čim lepša!

ZIBIKA. Pri nas imamo nekaj zagrizenih klerikalnih lovskih paznikov, ki se zelo bahačijo s svojimi puškami. Tako je neki K. streljal po svojih otročičih; samo slučaj je bil, da ni zadel. Ravno tako je neki F. s svojo puško hotel ustreliti nekega naprednjaka. Zahvaliti se ima edino treznosti naših ljudi, da se ni zgodila nesreča. Takim ljudem bi se naj odvzela pravica do orožja. Sicer pa so fantje itak obračunali s F. Našim naprednim lovskim najemnikom bi priporočali, naj imajo za svoje lovske paznike pametne in zanesljive ljudi. Lovci najemniki so vsi za Narodni blok, pazniki pa s puškami agitirajo za tigre. Naša skrinjica je četrta, čeprav si F. cikle popolnoma razdere.

SMARJE PRI JELSAH. Vrnil se je Bonifacij iz ahasverskega potovanja. Komaj sem izstopil iz vlaka, že mi je bil pred očmi moj stari znanec, ki hodi k farovski kuharici kosti obirat in politizirat. Salamensko se je ta kerle zredil. Zvedel sem nadalje, da se zelo rad tožari. Možak bi storil najbolje, da opusti vsako nadaljnjo akcijo v politiki in se zabubi kakor črviček tam nekje v Lešah ali pa v Pristavi na železni ograji. Nam je še v spominu tisti izredni pogreb z godbo — pogreb na nepošten način dobljenega sladkorja. — Politični skorpijončki so se tudi v našem kraju razjezili in delujejo s polno paro proti vsem, ki so narodnozavedni in ki mislijo s svojimi zdravimi možgani. Navdaja jih upanje, da bo ubogi kmet-tlačan drvel za njimi v pogubo, ki se tem herojem bliža. — Zadnji politični shodi so nam kmetom pokazali, kdo je pošten in odkritosrčen. Vsak pošten politik se upa pred volilce, g. Korošec se je pa skrtil pod peruti g. Bohanca in priredil zaupni sestanek svojih kostrunov in ove, kjer jih je strigel in bril, da se je kar kadilo. — Sicer si bo pa g. Korošec gotovo dobro zapomnil, s kako slavo je zapustil Smarje. Skoda, da mu niso fantje postavili slavoloka z napisi njegovih političnih grehov. — Oglejmo si še malo delo starega g. Bohanca, ki nam že nekaj let obeta svoj odhod v pokoj. Pa je seveda škoda pustiti tako lepo faro. Pagruntal je nekaj zelo dobrega. Možje in fantje morajo priti še pred volitvami po velikonočne spovedne listke in k izpraševanju. Samo na njegove besede ne bomo volili Stranke Ljudskih Sleparjev, ker prav dobro vemo, da zato ne bomo grešili, ker celo sam sv. oče obsoja takšno stranko. Pri agitaciji mu skrbno pomaga «der kleine Jošt» in pa znameniti organizator Turkec. Med ta dva se morajo seveda šteti tudi drugi konzumarji. Ribizel je tudi pilpogačica, ki skače s svojim konjičem le tam, kjer je dober zaslužek. Pozabiti ne smemo nadalje na slavčka-organista in pa na Zepka Stoklazovega. Bog jim požegna! Z njimi pa ne bomo šli pri volitvah. Naš je Narodni blok.

SMARJE PRI JELSAH. Našemu kanoniku še v njegovi visoki starosti ne da politična žilica miru. Da bi bil klerikalni uspeh pri sedanjih volitvah tem sigurnejši, je povabil za te dni do 8. februarja može volilce k velikonočnemu izpraševanju, čigar vsebina je endino prva skrinjica, dr. Korošec in SLS. Kljub temu pa bomo oddali mi kroglice v četrto skrinjico.

ŠMARSKA OKOLICA. Tistim možakom, ki letajo po naši okoliški občini in nadlegujejo s svojo politično neumnostjo volilce, bi svetovali, naj bi se malo ogledali občinske ceste. Izmed vseh občinskih cest je najpotrebnejša popravil cesta v Kameniku, ki je izvedena na Sadovec. Po tej cesti, ki je zvezana z glavno cesto Zibiške občine, ni mogoče spraviti niti praznega voza. — Gospod Zepa, potrudite se in si oglejte krasoto Vaše občine. Poprimite se rajši občinskega dela in pustite politiko klerikalizma lepo pri miru. Ali hočete posnemati v pridnosti Vaše klerikalne poslance? Volilce, ki so navezani na to cesto, opozarjamo, da so klerikalci povsod zanični. Dne 8. februarja bomo mi oddali naše kroglice v četrto skrinjico, ker si želimo vsaj v Beogradu delavnih zastopnikov.

ŠT. VID PRI GROBELNEM. Tudi v našem kraju razsajajo izgubljene ovce klerikalizma. Tako je pred kratkim bil pri nas g. Krajnc in udrihal čez vse, kar leze in gre. Tovariši kmetje, ne poslušajte glasu hujškačev, ki Vas kličejo na poboj in propast, temveč glas Vam dobrih ljudi, ki bodo skrbeli za gospodarski

napredek in za izenačenje davkov. Klerikalci Vam vedno obetajo sveta nebesa in znižanje davkov, po drugi strani pa navijajo davčni vijak, kadar so v vladi. Pokažite tem ljudem hrbet in poskusite enkrat svojo srečo pri drugih. Kateri izmed kmetov pa ve povedati, kaj so tigri že napravili za kmeta? Še enkrat Vam kličem, tovariši: pustite zapeljivce in pokažite svojo možatost dne 8. februarja s tem, da vrežte vsi kroglice v 4. skrinjico. — Kmetovalec.

MEZIŠKA DOLINA. Iz našega koroškega kota je malo slišati in misliti bi, da nimamo nobenih novic; a ni tako, zato jih danes nekoliko naštejemo. Nedavno so finančni stražniki zasledili gostilničarja v Prevaljah, ko je 14 dni kupal nezadacano žganje in vsak dan so igrali cigani brez takse. Pa so mu naračunali za prvo pot 4000 dinarjev in pravijo, da pa še pride ravno toliko. Po tem denarju se je nekomu skominjalo in vlomil je v pisarno finančne kontrole, dobil pa ni nič, ker so bili denar že odposlali. Na piki imajo drugega gostilničarja v Farni vasi. Ta mož je avgusta kupal žganje ves mesec in je pozabil plačati. Ženska pri kotlu je sama nakuhala dobrih 50 litrov žganja zase; koliko je dobil gospodar, še doženejo. Oba moža sta zvesta pristaša poslance Kugovnika. G. Kugovnik so si v enem letu, kar so poslanec, znatno opomogli: popravili so si hišo, kupili novo obravo in pohištvo. Torej so bolj praktičen zastopnik Eselesov kakor stari Grafenauer, ki ne more na stara leta v zasluženi pokoj, ker ni znal delati tako, da bi bil od poslanstva obogatel, kar mu je klerikalni govornik na njegovem lastnem shodu očitil. Zato ne drži očitke o meziškem svincu, ki toliko o njem pišejo. Čim več denarja bi bila poslala Slovenija v naš kot, tem več praktičnih Kugovnikov bi imeli; idealnega Grafenauerja pa nobenega. Korošci so se naučili praktičnega poslanstva od nekdanjega komisarja Smodeja in Narodnih svetov. Na podoban način, a za drugo stranko dela Bernotovec Möderndorfer v Mežici, znan s imenom večni socialnodemokratski kandidat. Afera (v tem primeru resnična) o meziškem svincu se ponavlja. V Mežici hočejo namreč sezidati najmodernejšo šolo v Jugoslaviji; gre pa samo za poslopje, pouk je le mimogrede merodajen, kadar g. Möderndorfer nima političnih poslov. Pri tem so hoteli zaslužiti na občinskih dokladah okoli osem milijonov; za toliko so bile doklade višje nego proračun. Ravnateljstvo rudnika je pa to manipulacijo preprečilo, ker je 8 milijonov tudi za bogate Angleže lepa vsota. In kakor rečeno, ta afera z meziškim svincem je resnična; prva je bila zlagana. — Gg. Möderndorfer in Kotnik sta tudi izdala dve knjizici o koroških narodnih pesmih in povestih. Tukajšnji Nemci se muzajo, ker so te povesti posnete po Lemških in prav bi bilo, da obe knjigi javnost in kritika zasluženno prečeni. Končno še nekaj. V lepi vasi Črna so nedavno pričakovali g. prošta iz Dravograda; ob 4. uri je bil napovedan. V župnišču je bilo vse pripravljeno: v kuhinji so cvrli, v sobi je hodil gospod gori in doli; denar na mizi in knjige na pultu so bile pripravljene. Ura se približa in nekdo potrka na vrata; urno stopi g. župnik naprej z glasnim pozdravom: «pozdravljen, milostljivi gosp. prošt!» Med vratmi pa se pokaže glava eksekutorjeva. Kako je bilo naprej, ne vemo! — Za volitve ima Narodni blok mnogo izgledov. Nemci ne delejo, ker pravih Nemcev sploh ni; socialisti so sprti; SLS pa je osovražena pri kmetih zaradi visokih farnih stroškov po vsej dolini.

Po vsej Sloveniji gre glas: Le „Domovina“ je za nas!

Strahovit polom klerikalcev v Ljubljani

V nedeljo so sklicali klerikalci v Ljubljani manifestacijski shod v «Union». Dasli so mobilizirali svoje pristaše tudi v okolici, je vendar prišlo samo okrog 1000 ljudi na shod. Med zborovalci je bilo mnogo žensk.

Shod je otvoril dr. Stanovnik, nato pa je začel govoriti dr. Korošec. Komaj je govoril pet minut, se je začel pred dvorano hrup. Že so se pripravile klerikalne straže, Orli in klerikalni dijaki, oboroženi z boksarji in gorjačami, da bi preprečili dohod neklerikalcem, toda glasovi, da so med njimi Orjunaši, so jih tako preplašili, da je nastopila pravcata zbežanost med temi «junaki». Med tem je vkorakala v dvorano kakih 50 mož broječa četa Orjunašev. Inž. Kranjec je stopil na oder ter izjavil dr. Korošču, da niso prišli razbijat shoda, temveč le žele v imenu Orjune odgovora na naslednja vprašanja: 1.) Kje so Pribičevićevi stotisoči? 2.) Kdo je povzročil trbovejske žrtve? 3.) Kdo je denunciral naše brate, da so dolge mesece trpeli v ječah? 4.) Kje so zveze z Mussolinijem? 5.) Kje so Mussolinijeve lire? 6.) Kdo je insceniral podnartski incident? 7.) Kdo je mučil Juvana?

Dr. Korošec je le ves bled poslušal ta vprašanja, a odgovoril ni ničesar. Ko je policija pričela pritiskati na Orjunaše, so se šele nekateri klerikalci opogumili in pričeli zmerjati. Kaplan Gabrovšek pa se je celo udeležil pretepa in hotel s stolom udariti po Orjunaših, kar so mu pa preprečili drugi.

Do zborovanja ni prišlo več in se je dvorana začela prazniti. Zadnje prepiranje se ostanke je izrinila iz dvorane policija. Ta strahovita tigrovska polomija, kateri se smeji vsa Ljubljana, je pokazala tudi, da znajo naši tigri dobro psovati in in klevetati v svojem časopisju, na javnem shodu pa na vprašanja nasprotnikov molče kot grob.

Tedenske novosti

* Naša nova povest. Z ono številko, ki bo izšla prihodnji teden, pričnemo z novo lepo povestjo. Povejte to znancem in prijateljem, ki še niso naročeni na «Domovino», naj se sedaj požurijo in naroče list, da bodo lahko čitali celo povest.

* Opozorilo volilcem. Naša skrinjica na Štajerskem je četrta (4.) in velja ista skrinjica tudi za Koroško in Prekmurje. Na Kranjskem volimo mi v drugo (2.) skrinjico. Le mesto Ljubljana voli v prvo (1.) skrinjico. Zapomnite si to dobro!

* Dopisnikom. Nekaj dopisov je prispelo baš, ko smo zaključevali list. Radi tega je bilo nemogoče, uvrstiti jih v list. Naj nam dopisniki oprostite! Tudi ostale dopise smo morali radi pomanjkanja prostora mestoma krajšati.

* Vsi stanovi so zastopani na listah Narodnega bloka, tako kmetje kakor obrtniki, delavci kakor uradniki, ker morajo biti v narodni skupščini zastopani vsi sloji in mora vladati pravica za vse sloje.

Zakaj Pucelj tako sili za poslanca?

Ker ve, če ne bo poslanec, da ne bo dobival ministrske pokojnine, ki jo še vleče danes. Tudi dijete bodo šle po vodi, ž njimi pa lahko in brezskrbno življenje. Nič delati, pa na mesec dobivati po 20.000 Din, to Pucelju diši bolj kakor koštrune iz kože odirati in krvave klobase delati. Kako si boš postlal, tako boš tudi ležal, pravi Pucelj, ki bi rad na račun kmeta dobro živel, pa še naprej nič delal. To je resnica in nič drugega.

„Kmetu, ki ima dve kravi, se mora ena vzeti in dati drugemu, ki nima nobene,“ tako je vpil pred zadnjimi volitvami Puceljev tajnik Mrovlje na shodu v Kamniku. Pucelj je kmetom že dosti krav skoro zastonj pobral in že ve, zakaj si je nastavljal Mrovljeta za tajnika.

* Veljci Narodnega bloka, vztrajajte in ne dajte se zbegati prav od nobenega sleparja, ki bi Vas hotel še v zadnjem hipu odvrniti od Vašega sklepa. Vsi brez izjeme pridite na volišče in vrzite kroglice v skrinjico Narodnega bloka. Na naši strani je pravica in ta mora zmagati!

* Odlikovanje. Kralj Aleksander je odlikoval Gregorja Črešnika, lastnika tovarne za kose v Slovenjgradcu, z zlato medaljo za državljanske zasluge, ker že 60 let vodi svojo lepo obrt.

* Veliki župan dr. Pirkmaier za obmejno ljudstvo. Te dni se je mudil v Apaški kotlini mariborski veliki župan dr. Pirkmaier. Sprejemal je različne deputacije, ki so mu predložile razna najbolj pereča gospodarska vprašanja in ostale težave. Prebivalstvo ob Muri je zlasti prosilo, da se prične z regulacijo Mure. Veliki župan je obljubil, da se bo energično zavzel za tamošnje prebivalstvo. Svojo obljubo pa je veliki župan že izpolnil, kajti regulacijska dela se prične že ta teden. S tem je najvažnejše vprašanje tamošnjega prebivalstva vsaj za silo rešeno.

* Izjava. «Jutro» prinaša: SKS me je imenovala za čuvarja SKS na Rakeku, ne da bi me prašali. Vrnu tega mi se pošiljajo razne dopise, kjer me imenujejo zaupnika SKS. Izjavljam tem potom, da nisem pristaš SKS in torej tudi ne morem fungirati niti kot čuvar niti kot zaupnik. — Rakek, 31. januarja 1925. — Perko Andrej.

* Za red, mir in svobodo pri volitvah. Beograjska vlada je prejela zanesljiva poročila, kako radičevci v zvezi s komunisti organizirajo posebne tolpe, ki naj bi na dan volitev povzročale spopade, razbijale volilne skrinjice in s terorjem onemogočale svobodno volitev tistim številnim seljakom, ki tokrat nikakor več ne marajo voliti Radića ali komunistov. Tudi slovenski klerikalni kolovodje so organizirali nekake tolpe, ki naj bi na dan volitev povzročale nered. Vlada je podrobno pretresala vsa ta zanesljiva poročila in tudi že ukrenila vse potrebno, da bo na dan volitev mir za vsako ceno osiguran. Svarimo napredne volilce, naj se nikjer ne ustrašijo klerikalnih groženj. Korajža klerikalnih, komunističnih in radičevskih razsajačev bo hitro prištucana!

* Državna podpora obmejnim občinam. Veliki župan mariborske oblasti je dovolil prekmurskim občinam iz tozadavnega kredita za organizacijo obmejnih občin, in sicer Križevcem 15.000 Din, Pučuncem 10.000 Din, Vučji gomoli 10.000 Din podpore, da se olajšajo bremena občinskega poslovanja.

* Občinska bolnica v Trbovljah. Minister za narodno zdravje je dovolil, da sme pobirati občina Trbovlje izza dne 15. decembra

1924. v svoji bolnici dnevno od vsakega bolnika po 30 Din oskrbnine.

* Sejmi v Borovnici. Županstvo občine Borovnica opozarja interesente, da se vrše v Borovnici zopet štirje letni živinski (za konje, govedo, prašiče in drobnico) in kramarski sejmi v naslednjih dneh: 5. februarja, 15. aprila, 27. septembra in 6. decembra vsakega leta. Prodavalci in kupci se vabijo, da posetijo botovniške sejme v največjem številu.

* Dobrotnik šole. Pokojni nadšumar v Slavoniji g. Franta Pirkmayer je v svoji oporoki volil framski šoli 500 Din, za kar mu šola ohrani hvaležen spomin.

* Nesreča pri delu. Pri sekanju drv v gozdu je ponesrečil gostilničar Golob iz Loke. Zlomil si je nogo.

* Škrlatica se širi v Mariboru med šolsko mladino. Mnogo dijakov je v bolnici.

* Pri nas je marsikaj mogoče. Da je kandidat tudi obnem varuh svoje skrinjice, se dostikrat dogodi. Da pa je kandidat varuh nasprotne skrinjice, to prednost ima sreski kandidat narodnih socialistov za krški okraj, ki je obnem varuh skrinjice SKS. — Isti kandidat je priredil pod varuštvo svojega advokata shod na Bučki. Može so poslušali njegov in njegovega varuha govor. Po govoru pa se je oglašil k besedi župnik g. Koptar in menil: «Dobro sta govorila, gospod doktor je že veliko dobrega storil za kmeta in ravno tako g. pek. Zato pa vrzite vsi svoje kroglice v I. skrinjico.» Kmetje so na te besede prasnili v smeh. Mi pa pristavljamo: «Bučka ne bo metala svojih kroglic niti v I. niti v VII., temveč v II. skrinjico, ker so v Bučki sami demokratje!»

* Neumna šala. Puceljev kandidat za logaški okraj je neki Lenarčič, ki je baje drugače čisto zavber fant, toda za poslanca bo moral še nekaj časa žgance otepati, ker je premlad. Ko so ga vprašali, zakaj tedaj kandidira, se je mladi mož odrezal: «Ja, za poslanca sem res še premlad, toda za kandidata sem dober!» Kaj se to pravi? Puceljeva stranka in Lenarčič vlečeta torej logaške volilce za nos, da bi volili človeka, ki poslanec še ne more biti. Logaški volilci si naravno te neokusne šale ne dajo dopasti in Lenarčič bržčas ne dobi niti enega glasu.

* Tudi o nemškem voditelju dr. Kraftu, ki ga je neznan zlikovec udaril po glavi, je «Slovenec» poročal, da bo dr. Kraft zdaj zdaj izdihnil. In še vedno poroča, da se nahaja na smrtni postelji. Medtem pa je dr. Kraftu rana že zacelila in bo v kratkem docela zdrav zapustil bolnico.

* Delati je težje kakor kritizirati. Vzemimo primer: Kmet orje in se muči, da mu lijejo znojne kaplje po obrazu. Ob njivi pa stoji postopač, pa ga psuje: «To bi si moral drugače napraviti, moral bi še bolj garati, ti lenuh!» Isti postopač se potem spravi nad kmetovo

družino: snove, hčerke in služinčad, pa jih hujska, češ, kaj boste delali za gospodarja, saj nič ne zna idt.» Prav takšni kakor ta postopač so naši klerikalci, ki ne delajo ničesar, pač pa mnogo kričijo, kako bi kaj moralo biti, ter obljubljajo. Ko je bilo leta 1923. v Sloveniji izvoljenih 21 klerikalnih poslancev, smo mislili, da se bo začelo z delom, ker jih je bilo toliko. Toda tigri so samo rjovelj, ker ničesar drugega niso znali. Ravno tako pozneje v vladi niso storili ničesar koristnega, pač pa so preganjali uradništvo protiklerikalnega prepričanja in navijali davke, menda zato, da bi laže uganjali korupcijo z državnim denarjem. Kakor požene kmet nesramnega postopača, tako moramo volilci 8. februarja obsoditi tigre v politično smrt.

* Kako lažejo. Klerikalni «Slovenec» je te dni objavil tatarsko vest, da je v Banja Luki zaprtih več sto nagih ljudi, katere da ponoči orožništvo nage vodi na sprehod. Na prvi pogled je ta vest nesramno izmišljena, vendar pa smo nalašč še poizvedovali, ali vsaj deloma odgovarja resnici. In dognali smo, da se v Banja Luki sploh ne nahajajo v zaporu nikaki politični osumilenci. Kar jih oblasti aretirajo, jih po zaslišanju takoj zopet izpustijo. «Slovenec» je torej namenoma lagal, kakor ga je sploh od prve do zadnje vrste sama laž. Kdo bo volil stranko tako brezvestnih lažnivcev!

* Klerikalna revolucija proti papežu. Poročali smo, da je papež strogo obsodil politično delo slovenskega duhovništva in nesramno pisanje klerikalnega časopisa. Papež je odredil proti škofu Jegliču in njegovim politikujočim duhovnikom strogo preiskavo, ki jo vrši tržaški škof Fogar. Soditi je, da škof Jegliča čaka internacija (samostansko zavarovanje) v italijanskem trapistovskem samostanu. Navzlic tem strogim ukrepom papeža pa slovenska politikujoča duhovščina stavlja vse na eno karto, se upira papeževim odrebam in uganja politično gonjo nalašč še bolj brezvestno kakor doslej. Klerikalci tudi papeža že proglašajo za liberalca.

* Lopov zahteva malo več vpljudnosti. «Slovenec» v neki polemiki zahteva malo več vpljudnosti. Ista številka «Slovenca», v kateri čitamo to zahtevo, je ena sama grmada najostudnejših pljunkov in psokv — cvetik kulturnih Ešelesarjev. Taka zahteva na vrhu pljunkov se čuje kakor protest razbojnika Čaruge proti omejevanju svobode.

* Ustanavljanje nove vere s strani politikujoče duhovščine. Kako je naši politikujoči duhovščini vera pri srcu, nam pojasni primer nekega kaplana, ki je na vest, da sv. oče ne dovoljuje mešanja vere v politiko, vzkliknil: «Se bomo pa ločili od papeža in magari ustanovili novo vero.» Pregovor pravi, da je v vinu resnica. Mi bi pa še rekli, da se ob razpaljenih strasteh ob volitvah razkriva strahovita propadlost naše duhovščine, ki brezvestno in bogokletno zlorablja vero v umazane agitacijske svrhe, dasi mora vedeti, da z malimi izjemami pri nas ni nobena protiklerikalna stranka brezverska. Zlasti demokratš so za vero in za njene lepe nauke. Brezverci so samo komunisti in ti so celo zavezniški klerikalcev. Ostudni hinavci, ali se ne bojite božje kazni? Ne bojite se je zato ne, ker ne verujete v Boga. Če bi vi verjeli v Boga, ne bi mešali Kristusovih naukov s svojo politično «kšeftarijo», ne bi skrunili božjih lramov z oštarijskim klanfanjem in ne bi se vezali z brezverskimi komunisti.

* Zagrebški separatistični banditi. V neki zagrebški gostilni je gostilničarjev brat narulil slovenskega glasbenika Cirila Ličarja in

ga dejansko napadel samo zato, ker je Ličar član Sokola. Za to podivjanost bo seveda dobil primerno plačilo pri sodišču.

* **Drzen rop v Litiji.** Minuli četrtek zvečer je v Litiji po prihodu večernega vlaka neznan tolovaj izmaknil nočnemu čuvaju, ki je spremljal ravnatelja predilnice g. Preisa, ravnateljevo torbico s 450.000 Din in v temi pobegnil. Orožnik Semenčič, ki je nedaleč tam začul čuvajev krik, se je pognal za roparjem, nakar je ta v strahu pred zasledovalcem obesil torbico na bližnje drevo, sam pa utekel. Orožnik je torbico z denarjem našel, ropar pa bo bržčas tudi kmalu v roki pravice.

* **Brezmejna sirovost.** Star volilec SLS nam piše: «Dosljej sem vedno volil SLS, smatrajoč jo za resnično zaščitnico naše vere. Toda to moje naziranje se je omajalo, odkar nekoliko natančneje prebiram «Slovenca». Reči moram, da je to strašno, da je to za moje pojme skoro nemogoče. Kaj takega še nisem čital. To ni drugo kot psovaje. Tako menda znajo zmerjati poleg «Slovenčevih» sotrudnikov le še Škipetarji v gorah. Toda iz vsega tega zmerjanja ne najdem niti enega dokaza, zakaj bi bilo dobro voliti klerikalce. V «Slovenca» nisem našel, niti kaj so klerikalni poslanci storili za nas niti ne morem razbrati iz klerikalne gostobesednosti, da bodo v bodoče kaj res pametnega in koristnega delali za nas. Če bodo izvoljeni klerikalni poslanci tudi tako sirovi, kakor je sirov «Slovenec», potem je gotovo, da ne bodo napravili za nas ničesar. Sirovost in delo se ne ujemata. Zato sem se tudi odločil, da bom šel za Narodni blok, ki je imel v Sloveniji le enega poslanca, pa je vendarle precej storil za koristi vseh slojev v Sloveniji.»

* **Pred usmrtniško Čaruge.** Kakor smo že poročali, je kralj odklonil prošnjo roparja Jovana Čaruge za pomilščeno, pač pa so njegovi trije tovariši, ki so tudi bili obsojeni na smrt, pomiloščeni na dosmrtno ječo. Čaruga je odklonitev prošnje povsem mirno poslušal ter izjavil: «Če že moram umreti, prosim, da se usmrtniško kmalu izvrši.» Usmrtniško bo izvršil sarajevski krvnik Mauser.

Iz raznih krajev

* **V Mostah pri Ljubljani** je umrl 28letni železničarski tapetnik Ivan Keršič. Blag mu spomin!

* **Na Vrhniki** se je smrtno ponesrečil posestnik g. Jožef Furlan. Zlezel je namreč zvečer po lestvi v podstrežje, v temi padel po stopnicah in si zlomil tilnik. Blag mu spomin!

* **Na Vahti v Gorjancih** je bil te dni popoldne napaden železniški upokojenec g. Rihard Trvdy iz Novega mesta od neznanca, ki mu je vzel listnico z denarjem ter pobegnil v gozd.

* **V Št. Lenartu nad Laškimi** se je poročil g. Milovan Zidar, učitelj, z gosposkično Anko Bullingerjevo, učiteljico istotam, doma iz Trbovelj. Biló srečno!

Agrarna reforma se mora izvršiti

Naši klerikalci so tisti, ki se najbolj boje izvršitve agrarne reforme, ker bi bila v prvi vrsti prizadeta škofovska in druga cerkvena veleposestva. Zlasti ogromno veleposestvo ljubljanske škofije bi klerikalci radi obvarovali pravične razdelitve med male posestnike, zato tudi niso nikdar kazali volje, da ustrezno zahtevam ljudstva. Ko so bili v vladi tigri, se ni v tej zadevi storilo prav nič; minister za agrarno reformo klerikalec je smatral za

Volilci! Pomislite, da je sam sv. oče nastopil proti bogokletnemu početju naše duhovščine, ki zlorablja vero v umazane posvetne stvari.

glavno nalogo, da obvaruje veleposestvo ljubljanske škofije.

Ta stvar se bo ugodno rešila za našega kmeta le, če zmaga Narodni blok, saj so baš demokrati prvi počeli svoječasno to akcijo, da se graščinska in druga veleposestva razdele med kmete, ki bodo tako dobljeno zemljo odplačevali v dolgi vrsti let z državno pomočjo.

Za končno izvršitev agrarne reforme se mnogo trudi minister dr. Zerjav, in kar je dr. Zerjav vzel v roke, bo tudi dokončal, pa naj klerikalci spletkarijo proti tem pravičnim kmetiskim zahtevam, kolikor hočejo. Prizadeti volilci pa naj bodo toliko pametni, da ne bodo z glasovanjem za tigre pljuvali v lastno sklado.

Gospodarstvo

= **Vrednost denarja.** Na zagrebški borzi se je dobilo dne 2. t. m. v devizah: 100 avstrijskih kron za 88 pare, 100 italijanskih lir za 255 Din 87 par do 258 Din 87 par, 1 dolar za 61 do 62 Din, 100 češkoslovaških kron za 181 Din 62 par do 184 Din 62 par.

Zanimivosti

Prerokovanja za mesec februar

Za prejšnji mesec so nekateri nemški preroki-astrologi (astrolog je, ki bere usodo iz zvezd) napovedovali razne dogodke, ki so se nekateri s skoro neverjetno točnostjo zgodili. Omenjamo samo napovedano veliko železniško nesrečo s smrtnimi žrtvami, ki se je v resnici zgodila pri Herne. Istotako se je uresničil uspešen nastop opozicije v nekem nemškem parlamentu, kar se je zgodilo v Prusiji.

Za mesec februar napoveduje nemški astrolog Frank Glan nastopne dogodke: Opažala se bodo prizadevanja za zboljšanje pčlozaja. Finance se bodo zboljšale, vendar bo nastopala nezadovoljnost zaradi naraščajoče draginje živil. Med šolsko mladino bodo razsajale bolezni, število mrtvih primerov zaradi avtomobilskih, električnih in eksplozijskih nezdob bo veliko; istotako bo mnogo samomorov. Važne dogodke bo beležila ladijska plovba. Nemška vlada se bo morala boriti z mnogimi težkočami, zlasti v parlamentu, kjer bodo prišla v razpravo denarna vprašanja. Za 3. t. m. je prerok napovedal pomemben smrtni primer, a za 4. veliko nesrečo. Zelo kritičen dan za Bavarsko bo 27. februar. Dobra dneva, na katere naj bi vsak, ki želi uspešen izid, začel kakšno važno delo, sta po prerokovem mnenju 4. in 12. februar, a 8. februar je nesrečen dan. Za ta dan odsvetuje prerok prepire in posete.

Ta prerokovanja se nanašajo največ na Nemčijo, deloma so pa tudi splošna. Bomo videli, kaj je modrijan uganil.

× **Šlezijki ljudožre ubil in pojedel** neko deklico. Nemške oblasti so ugotovile, da je neka deklica v Breslavi padla kot žrtev znanega strahovitega ljudožreca Denka Münsterberga. Kako jo je zvabil k sebi in ubil, še ni dognano. Ugotovljeno je, da se je ljudožre Denke hranil 20 let s človeškim mesom.

Zdravniki preiskujejo sed-j, če so pri Denku nastale v telesu kakšne izpremembe radi tolikoletnega uživanja človeškega mesa.

× **Močan potres na Madžarskem.** V soboto zjutraj je bil na Madžarskem v več krajih precej močan potres, posebno v Gyöngyösu, Miskolcu in Satoralya-Ujhelyju. Občutili so ga pa tudi v Budimpešti in Gödöllő. Potres je napravil precej škode. Ponekod so se podrla hiše in stolpi. Dimniki pa so se podrli na mnogih krajih. Koliko je ranjenih ali mrtvih, ni znano.

Beležke

+ **Naši vinogradniki sploh leže v želočen klerikalnem.** Omenili smo že v posebnem članku, kako je klerikalna Gospodarska zveza preplavljala z banatskim vinom Slovenijo ter s tem cenanim slabim vinom pritiskala na naše vinogradnike, da so morali pod ceno prodajati svoje dobro vino ali pa ga sploh niso mogli prodati. Dognalo se je, da so klerikalci, ko so bili v vladi, hoteli znižati prevoznino za dovoz banatskega vina v Slovenijo. Če bi bili ostali še na vladi, bi to tudi izvršili, s čimer bi potlačili cene slovenskim vinom, a obenem bi ugonobili naše vinogradnike, ki pri tako velikih produkcijskih stroških in slabi letini ne morejo po prav nizki ceni oddajati blaga. Pa še en udarec na vinogradnike so nameravali ljubljanski klerikalni občinski gospodje, ko so hoteli zaježiti dovoz vina v Ljubljano. Ko bi takrat ne nastopila javnost, bi se la namera, stremeča za uničenjem onih naših revnih posestnikov, ki so jim glavni dohodki v vinu, tudi uresničila. Zadnji dve nakani proti vinogradnikom sta se ponesrečili. Da našim klerikalcem ni do interesov našega kmeta-vinogradnika, je s tem dovolj dokumentirano.

+ **Novo odkrita lumparija ministra Sušnika.** Od velikega tujkega prometa ima zlasti mnogo dobička naše podeželsko prebivalstvo, ker puščajo turisti in izletniki zlasti v naših lepih planinskih krajih mnogo denarja. Da bi se dvignil tujski promet v naši deželi in da bi naš kmet zlasti v planinskih krajih prišel do večjega zaslužka, je vsaka pametna vlada dovoljevala mestnim izletnikom razne ugodnosti pri vožnji na železnicah ter tudi podpirala društva, ki so pospeševala tujski promet. Tako je v prvi Pašič-Pribečičevi vladi dovolil tedanji demokratiški prometni minister dr. Popović članom Slovenskega planinskega društva za izlete v skupinah po najmanj pet oseb polovično vožnjo na državnih železnicah. Klerikalni prometni minister v Davidovičevi vladi profesor Sušnik pa je uknil to ugodnost, kar smo šele te dni zvedeli. To je nov dokaz, kako skrbe klerikalci za razvoj našega planinstva in za promet tujcev. Ta klerikalna neumnost se mora zopet razveljaviti.

+ **Vrhunec nesramnosti.** Ker je g. Stane Vidmar v časopisju ostro obsodil klerikalno in narodnosocialistično gonjo proti narodnemu borcu g. dr. Pivku, je «Slovenec» v podpisani notici začel sramotenje na eni strani «nazaj pisati», na drugi pa je še pridal. Nekl Jakob Bačnik pravi v «Slovenca»: «Kar se

ČAJNA ROČKA

„popolna“

ZATO V VPORABI NAJCENEJŠI
IN OBENEM NAJFINEJŠI

tiče vaju, gg. Vidmar in dr. Pivko, nimamo mi zoper vaju kot borca za Jugoslavijo ničesar, obžalujemo pa vaju, da sta kot Slovenca zabredla v take mlakuže, kakor je sedanjil Narodni blok. Vaša in naša borba je bila odprta knjiga itd.» Ovsebini te nesramne novice, ki jo je moglo podpisati le hudo trdo-kožno človeško bitje z velikansko porcijo nesramnosti, nevednosti in budalosti, mislimo le kratko razpravljati. Vsem razsodnim poznavalcem razmer je danes več kot jasno, da niti komunisti niti radičevci ne predstavljajo takih mlakuž, kakor je slovenski klerikalizem izza zadnjih 20 let. Pred vojno teroristi, med vojno denuncijanti, ki so poganjali zavedne Slovence pred puške, blagoslavljali krvoprelitje, psovali po svojem časopisju vsakogar, ki se jim ni zdel zadosten avstrijski patriot, so se proti koncu vojne in po vojni za nekaj časa klerikalci izpreobrnil, nato pa so znova začeli na najogabnejši način izrabljati ljudsko nezadovoljnost s slabimi razmerami, ki jih je prinesla s seboj vojna. Očitno je vsakomur, ki malo pozna podeželske razmere, da so klerikalci to nezadovoljnost še netili in po njej s protisrbskimi gesli speljavali preproste in nevedne ljudske množice v svojo stranko. Krasna je ta odprta knjiga, kajne, g. Bačnik? Nazadnje so se klerikalci še postavili za zaščitnike slovenstva in slovenske kulture, katero sedaj zalivajo s svojo časopisno gnojnico. Ako tega Bačnik ne vidi, je popolnoma slep. Njegova trditev, da dr. Žerjav ni delal nič za Jugoslavijo, pač pa dr. Ravnihar, je pa že idiotizem. Gospod Bačnik, s to notico ste pokazali, da ste le vi zašli v mlakuže. — P i k a.

+ Pijavke slovenskega ljudstva. Največji izkoriščevalci slovenskega ljudstva so naši klerikalci, ki vzdržujejo svoje politično strankino tajništvo in politično agitacijo s prispevki podjetij, ki so jih osnovali z denarjem svojih združnih organizacij. Namesto da bi se denar teh podjetij uporabljal v korist zadrugam ali pa razdelil med združnike, se rabi za kritje političnih špekulacij voditeljev SLS. S tem pa sta predvsem oškodovana slovenski kmet in delavec, ki znašata svoj denar po dinarjih v

klerikalna podjetja v dobri veri, da se upravlja v njegovo korist po vseh načelih združne misli. Pa ne samo to! Uprava gospodarskih podjetij klerikalne združne organizacije se nahaja v rokah le par ljubljanskih voditeljev klerikalne stranke, od katerih so nekateri po večkratni upravi svetniki, tako da zbuja zavist celo v lastnih vrstah med onimi, ki niso tako srečni, da bi bil sorodniki ali osebni prijatelji raznih Remcev, Jarcev in Brejcev. Da ta upravna mesta niso zastoj, je najboljši dokaz dejstvo, da so si mnogi izmed njih po vojni zgradili ob svojih primeroma bornih profesorskih plačah razkošne vile, dasi niso podcedovali po nobenem ameriškem stricu. Poznamo med klerikalnimi voditelji moža, ki je sedemkratni upravni svetnik v podjetjih, ki so bila ustanovljena z združnim denarjem slovenskega ljudstva. Teh sedem služb upravnega svetnika vrši poleg svoje redne državne službe in lahko si predstavljamo, kako vestno jih more vršiti. Pri vsem so seveda glavno dobre nagrade, ne pa koristi združnikov. Klerikalni voditelji izžemajo na ta način denar iz slovenskega ljudstva za svoje koristolovne in politične namene pod pretezo združne samopomoči, ki pa služi samo pomoči njim samim. To so največji izkoriščevalci slovenskega ljudstva, ker sistematično neprestano glodajo v njegove žepe. Slovenski zavedni kmetje bodo zato 8. februarja temeljito obračunali z ljubljansko klerikalno gospodo ter volili Narodni blok, ki je onemogočil z ukinitvijo Sušnikove naredbe grdo korupcijo s prevoznicami za cenejši prevoz živil iz Banata.

Za smeh in kratek čas

Nevarnost in bolezen.

Hlačoper: «Kakor sem rekel, je tvoja tašča nevarno bolna.»

Hlačon: «Bolna ni, nevarna pa je.»

Pepčkova hladnokrvnost.

Pepček je bil pravi vaški nepridiprav. Vedno se je potikal ob potoku in se vedno ves pomazal. Mati ga je karala ter mu je zabranila iti k potoku.

Nekoč, ko mati baš ni pazila nanj, jo je skrivoma odkuril okrog vogla in že je plašil žabe v vodi. Pa ne dolgo. Spodtaknil se je ob kamen in, lop! že je sedel v blatu.

Pritekla je mati in vpila: «Kolikokrat sem ti pa že rekla, da ne smeš k potoku?»

Pepček: «Kolikokrat? Nisem štel, mati...»

O, kako prijetno! vzkligne vsakdo, kdor je enkrat poizkusil Elsa-mila v obliki steklenic. Fellerjeva Elsa-mila so prava mila lepote elegantni ženi, kakor tudi mila zdravja vsakemu pametnemu možu. Pri uporabi so jako štedljiva, radi tega poceni. Dobe se v 5 raznih vrstah (lilijino, glicerino, boraksovo, katanovo in milo za britje). Za poizkus 5 kosov 52 Din, ako se pošlje denar v naprej, po povzetju za 62 Din pri lekarni Eugen V. Feller v Stubici Donji, Elsatrg 360, Hrvatska.

Ko bi mogli osebno z vami govoriti

bi vam lahko razjasnil, kako slabo storite, ako pri izbiranju mila niste oprezni in kako škodljiva so dostikrat slaba mila! Če želite strokovnajaško izkušeno MILO LEPOTE IN ZDRAVJA, tedaj poizkusite eno od petih vrst FELLERJEVEGA ELSA MILA V OBLIKI STEKLENIC. Elsa-lilijino mlečno milo, Elsa-glicerinsko, Elsa-boraksovo Elsa-katanovo in Elsa-milo za britje. Vsaka vrsta teh mil z zakonom zaščiteno znamko prijetno diši, je zelo štedljiva, se izvrstno peni, osvežuje in ohranja kožo zdravo ter tepo. Ta mila so najboljše in najfinejše, kar se v milu sploh more dati.

ZA POIZKUSNJO 5 kosov Elsa-mila v obliki steklenic z zavojnico in poštnino 52 Din, toda le tedaj, če se denar pošlje v naprej, ker je poštnina po povzetju za 10 Din višja.

Naročila nasloviti na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar
v Stubici Donji, Elsatrg 360, Hrvatska.

J. Stjepušin

SISAK 9

priporočila

boljše tamburice, strune,
partiture in ostale potreb-
šine za vsa glasbila.

Naznanilo.

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da bom
otvoril dne 10. februarja t. l. v Škofji Loki, na-
sproti Kapucinske cerkve, v hiši g. Alojza Jakliča
podružnico z manufakturo in galanterijo.

Obenem se cenj. odjemalcem naitopleje zahvaljujem za
dosedanji poset moje trgovine, v nadi, da mi ohranijo na-
daljnjo naklonjenost. Jamčim pa, pa bom cenj. odjemalcem
vsled direktnih zvez nudil vedno konkurenčne cene ter naj-
solidnejšo postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

MIHAJLO LAPUH, Skofja Loka

Spodnji trg, Kapucinsko predmestje.